

CULTUURRAAD
voor de
NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP

Zitting 1976-1977

Nr. 3

HANDELINGEN

Vergadering van dinsdag 7 december 1976

INHOUDSOPGAVE

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Afwezig met kennisgeving, blz. 65

VERSLAG

Indiening, blz. 65

ONTWERP VAN DECREET

Indiening en verzending, blz. 65

BOODSCHAP

van de Conseil régional wallon, blz. 65

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

Spreker : de heer R. PEETERS, blz. 65

VRAGEN (R.v.O. art. 52)

1. Vraag van de heer J. Buchmann tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden, de Minister van Verkeerswezen en de Minister van Openbare Werken over het behoud van het uitzicht van de hal in het Antwerpse Centraal Station, blz. 66
2. Vraag van de heer P. Peeters tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de herstellingswerken aan privé- en openbare gebouwen, blz. 67
3. Vraag van de heer W. Kuijpers tot de Minister van Verkeerswezen over de ergerlijk-ongelijke verdeling van de opbrengsten van de

zogenaamde postzegelreeksen met culturele toeslag, blz. 67

4. Vraag van de heer L. Vansteenkiste tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de bescherming van Stijn Streuvels' woning „Het Lijster-nest”, blz. 68
5. Vraag van de heer B. Cools tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over het behoud van het natuurgebied te Kalmthout, blz. 69
6. Vraag van de heer A. De Beul tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de uitvoering van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, blz. 70

VOORSTEL VAN DECREET van de heer A. Laridon C.S. tot bescherming van de namen van de openbare wegen - 65 (B.Z. 1974) - Nrs. 1 tot 5.

Algemene bespreking.

Sprekers : De heren L. LINDEMANS, verslaggever, A. LARIDON, A. LAGAE, blz. 70

Artikelsgewijze bespreking, blz. 71

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN, blz. 73

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O. art. 49)

1. van de heer W. Kuijpers tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de Nederlandstalige lectruren en studievoorziening voor gezichtszwakken.

Spreker : de heer W. KUIJPERS, blz. 73

VOORSTEL VAN DECREET van de heer A. Lardon C.S. tot bescherming van de namen van de openbare wegen - 65 (B.Z. 1974) - Nrs. 1 tot 5.

Naamstemming, blz. 76

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O. art. 49)

1. van de heer W. Kuijpers tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de Nederlandse lectuur- en studievoorziening voor gezichtszwakken.

Voortzetting van het debat.

Sprekers : mevrouw H. DE BACKER -VAN OCKEN, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden, de heer W. KUIJPERS, blz. 76

2. Vraag om uitleg van de heer W. Content tot de Minister van Verkeerswezen over de maat-

regelen die moeten worden genomen in de toeristische sector rekening houdend met het seizoen 1976.

Sprekers : De heren W. CONTENT, J. VANDEMEULEBROUCKE, D. COENS, J. VAN ELEYCK, G. VAN IN, J. CHABERT, Minister van Verkeerswezen, blz. 82

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN blz. 92

SAMENSTELLING VAN [DE COMMISSIES

Wijzigingen onder de vaste leden, blz. 92

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN, blz. 92

SCHRIFTELIJKE VRAGEN EN ANTWOORDEN (R.v.O. art. 51), blz. 92

VOORZITTER :**de heer J. Bascour**

De heer D. Coens, secretaris, neemt plaats aan het bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

De vergadering wordt geopend om 14.35 uur.

DE VOORZITTER : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Ik deel aan de Raad mee dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden :

H. Adriaensens, M. Babylon, M. Dhooge en H. Goemans, gezondheidsredenen ;

E. De Facq, R. Hulpiaw, H. Leynen en Leo Vanackere, buitenslands ;

M. Coucke, F. De Bondt, T. Declercq, O. Demey, P. Poortmans en L. Van Geyt, ambtsverplichtingen.

VERSLAG**Indiening**

DE VOORZITTER : Het volgende verslag werd ingediend :

- door de heer L. Lindemans namens de Commissie voor taalwetgeving en taalbescherming over het voorstel van decreet van de heer A. Laridon C.S. tot bescherming van de namen van de openbare wegen — 65 (B.Z. 1974) - Nr. 5.

ONTWERP VAN DECREET**Indiening en verzending**

DE VOORZITTER : Het volgende ontwerp van decreet werd ingediend en naar de bevoegde commissie verzonden :

- Ontwerp van decreet waarbij de bestemming wordt vastgesteld van voorlopige kredieten welke in mindering komen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime voor het begrotingsjaar 1977 — 6-A (1976-1977) - Nr. 1. Verzonden naar de Commissie voor de begroting.

BOODSCHAP

DE VOORZITTER : Bij brief van 2 december

1976 deelt de Conseil régional wallon ons mee dat voornoemde Raad werd samengesteld op 9 november 1976.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

DE VOORZITTER : Dames en heren, geachte collega's, het komt mij voor dat de vergadering van heden niet onopgemerkt kan voorbijgaan, aangezien het, dag op dag, vijf jaar geleden is dat de Cultuurraad in dit halfroend voor de eerste maal bijeenkwam. Wij schreven toen namelijk 7 december 1971.

Sindsdien werd er heel wat weg afgelegd en van deze gelegenheid maak ik dan ook graag gebruik om speciaal diegenen onder U te danken die de Raad metterdaad mee hebben helpen uitbouwen en gedurende het voorbije lustrum hun beste krachten hebben besteed aan de verdere ontplooiing ervan.

Meteen spreek ik de hoop uit dat al de leden van de Raad zich zullen blijven inzetten om van onze instelling datgene te maken dat de Nederlandse cultuurgemeenschap er terecht van verwacht. (**Applaus bij alle leden**).

DE HEER R. PEETERS : Mijnheer de Voorzitter, mag ik mij aansluiten bij hetgeen u daarnet zegde.

Maar wanneer ik de agenda van vandaag bekijk en niettegenstaande alle belang dat wij hechten aan deze Cultuurraad heb ik toch de indruk dat wij vandaag willen samenkomen om samen te komen.

Het is mij niet bekend wat er voor de vergadering over veertien dagen aan de orde wordt gesteld. Ik zou dan ook vragen dat het Bureau eens ernstig zou overwegen of men, gezien de belangrijke zaken die zowel in Kamer als in Senaat aanhangig zijn, de volgende vergadering niet kan laten wegvallen zodat wij de volgende maal zinvoller zouden kunnen vergaderen. (**Applaus bij de Zeden van de BSP**).

DE VOORZITTER : Niet alles wordt overwogen door het Bureau van de Raad alleen, want men moet ook rekening houden met het Bureau van de Conseil culturel en de mogelijkheden in Kamer en Senaat.

Wanneer u spreekt over de volgende vergadering kan ik u mededelen dat er werd overeengekomen dat de eerstvolgende vergadering van onze Cultuurraad zou plaatshebben op dinsdag 21 december, maar dan tijdens de voormiddag, waar wij o.a. de voorlopige twaalfden moeten goedkeuren. Dit is thans niet mogelijk gezien vooreerst de -Kamer en Senaat deze voorlopige kredieten moeten aannemen.

VRAGEN (R.v.O. art. 52)**1. Mondelinge vraag van de heer J. Buchmann tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden, de Minister van Verkeerswezen en de Minister van Openbare Werken over het behoud van het uitzicht van de hal in het Antwerpse Centraal Station.**

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is de mondelinge vraag van de heer J. Buchmann tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden, de Minister van Verkeerswezen en de Minister van Openbare Werken over het behoud van het uitzicht van de hal in het Antwerpse Centraal Station.

De heer Buchmann heeft het woord.

DE HEER J. BUCHMANN (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren, diverse actiegroepen en ook de pers traden reeds in het geweer tegen de door de overheid geplande aanslag op het interieur van het Centraal Station te Antwerpen. Nochtans werd het gebouw beschermd als monument bij koninklijk besluit van 12 maart 1975.

Het houdt verband met de voorziene ondergrondse verbinding tussen het bedoelde Centraal Station en het metrostation „Diamant” in de Pelikaanstraat. In het kader van het pre-metroproject willen de M.I.V.A. (Maatschappij voor Intercommunaal Vervoer te Antwerpen) en het departement van Openbare Werken een trappencomplex aanleggen in de hal van het gebouw. Dit zou een onherstelbare vermindering betekenen van het interieur, dat moet worden beschouwd als één geheel vormend met het beschermde monument.

Het bouwen van trappen in de hal brengt met zich mee dat een deel van de vloer dient opgebroken. In het Antwerpse stadscentrum zijn de Handelsbeurs en deze hal bovendien de enige overdekte plaatsen die dagelijks een belangrijke sociale rol vervullen als ontmoetingsruimte. Ook deze functie komt dan in het gedrang. De hal nog eens extra aanwenden als doorgangplaats van nog grotere mensenstromen kan zelfs aanleiding geven tot „voetgangstopstoppingen”. De pre-metro heeft anderzijds tot doel de binnenstad van verkeer te ontlasten. Bijgevolg zou het hele project kunnen leiden tot een averechts resultaat.

Graag vragen wij de betrokken en bevoegde Ministers welke maatregelen zij overwegen om het dreigende gevaar af te wentelen. Vooral wanneer blijkt dat voldoende degelijke en realiseerbare alternatieven bestaan.

DE VOORZITTER : Mevrouw de Minister heeft het woord, die in de plaats van de Minister van

Openbare Werken en namens de Minister van Verkeerswezen zal antwoorden.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik ga wel mede namens mijn collega, de Minister van Openbare Werken antwoorden, maar gezien de Minister van Verkeerswezen hier aanwezig is zal hij dit zelf wel doen.

Als antwoord op de vraag van het geachte lid in verband met de bescherming van de monumentale hal van het Antwerps Centraal Station, dat bij K.B. van 12.3.75 werd beschermd, kan ik het volgende mededelen.

In het kader van het pre-metro project en specifiek in verband met een voetgangersverbinding tussen het metrostation „Diamant” en het Centraal Station, werden mij door de M.I.V.A. (Maatschappij voor Intercommunaal Vervoer te Antwerpen) en door Openbare Werken plannen voorgelegd die de aanleg van een trappencomplex in de hal voorzien.

Door de Rijksdienst voor Monumenten en Landschapszorg werden deze plannen onderzocht en in vergadering van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen werd dit ontwerp ongunstig geadviseerd, dit met de intentie om met de verschillende betrokken instanties samen naar een alternatief te zoeken.

Vorige week heb ik dan ook alle partijen voor een eerste gesprek bij mij ontboden.

Op deze vergadering werden een aantal alternatieven geformuleerd die momenteel door de verschillende diensten technisch worden onderzocht.

Gezien de eensgezinde samenwerking om aan dit probleem een oplossing te geven voorzie ik dan ook dat erlang een alternatief, dat bevrediging kan bieden aan de noden van alle partijen, zal worden gevonden.

DE VOORZITTER : De Minister van Verkeerswezen heeft het woord.

DE HEER J. CHABERT, Minister van Verkeerswezen (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, als minister van Verkeerswezen zal ik op het tweede deel van de vraag van de heer Buchmann antwoorden.

Het is juist dat de vlotte verbinding tussen het metrostation „Diamant” en de perrons van het hoofdspoorwegstation, door de studiedienst van de M.I.V.A. werd voorzien door middel van een ondergrondse gang die zou uitmonden in de grote hal van het Centraal Station.

Deze oplossing verdubbelde de bruikbare breedte

van de bestaande smalle doorgang in de richting van de Keyserlei. De uitmonding in de stationshal was voorzien met een vaste en twee mechanische trappen.

Dit ontwerp werd samen met het station „Diamant” in aanbesteding gegeven op 4 juli 1973 en de werken namen een aanvang op 22 oktober 1973. Ingevolge de klasseringsprocedure van het spoorwegstation te Antwerpen werden de werken nochtans onderbroken en alleen de ondergrondse gang werd uitgevoerd.

Ingevolge bepaalde reacties tegen dit ontwerp werd op 2 december 1976 op het Ministerie van Nederlandse Cultuur een werkvergadering georganiseerd waaraan werd deelgenomen door vertegenwoordigers van mijn departement, van de Stad Antwerpen en van de M.I.V.A.

De voor- en nadelen van de verschillende oplossingen werden onderzocht. In het bijzonder werd nagegaan of de alternatieve oplossing die erin bestaat de toegangstrappen te voorzien op het te verbreden voetpad voor het station kon aanvaard worden.

Tot nog toe werd evenwel nog geen definitieve beslissing vooropgesteld.

Ik kan het achtbaar lid de stellige verzekering geven dat geen enkele beslissing zal genomen worden die niet de goedkeuring van de betrokken diensten wegdraagt.

DE VOORZITTER : Het incident is gesloten.

2. Mondelinge vraag van de heer P. Peeters tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de herstellingswerken aan privé- en openbare gebouwen.

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is de mondelinge vraag van de heer P. Peeters tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de herstellingswerken aan privé- en openbare gebouwen.

De heer Peeters heeft het woord.

DE HEER P. PEETERS (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, mijnheer de Minister, geachte collega's, op de begroting voor Cultuur voor het jaar 1976 staat 110 miljoen ingeschreven voor herstellingswerken aan oude openbare gebouwen en 38 miljoen voor herstelling van private gebouwen.

Kan mevrouw de Minister mij desbetreffend mededelen :

1. Waarvoor de ruwweg 100 miljoen meer dan verleden jaar werden voorzien.

2. Voor welke private gebouwen deze herstellingen werden voorzien.

3. Wat private personen dienen te doen, aan welke criteria zij dienen te voldoen om van het krediet te kunnen genieten.

DE VOORZITTER : De Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden (**op de tribune**) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, als antwoord op de vraag van het geachte lid kan ik hem de volgende informatie geven.

Op de begroting voor Cultuur werden voor het jaar 1976 geen 148 miljoen F ingeschreven maar wel 200 miljoen F.

1. Deze 200 miljoen F werd als volgt verdeeld :
 - a) op art. 51.01, betreffende restauraties aan private gebouwen werd 50 miljoen F ingeschreven ;
 - b) op art. 63.03, betreffende restauratie aan openbare gebouwen werd 150 miljoen F ingeschreven.
2. Met de 50 miljoen F van art. 51.01 werden in de loop van 1976 een 28-tal restauratieprojecten gesubsidieerd. Indien het geachte lid dat wenst kan ik hem de lijst van deze restauratieprojecten overhandigen.
3. De huidige subsidiëring is nog steeds geregeld door het Ministerieel Rondschrijven van Minister Harmel van 1951 waarin de verdeling der subsidies voor privé-gebouwen als volgt wordt geregeld : 50 % Staat, 20 % Provincie en 20 % Gemeente.

De eigenaar moet eigenaar zijn van een beschermd monument en een door de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen goedgekeurd restauratiedossier hebben. Er wordt momenteel intens gedokterd door mijn diensten aan de redactie van een nieuwe financieringswet en ik voorzie dat eerlang het K.B. tot subsidiëringen ter bekrachtiging aan de Cultuurraad zal worden voorgelegd.

DE VOORZITTER : Het incident is gesloten.

3. **Mondelinge vraag van de heer W. Kuljpers tot de Minister van Verkeerswezen over de ergst-ongelijke verdeling van de opbrengsten van de zogenaamde postzegelreeksen met culturele toeslag.**

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is de mondelinge vraag van de heer W. Kuijpers tot de Minister van Verkeerswezen over de ergerlijk-ongelijke verdeling van de opbrengsten van de zogenaamde postzegeheksen met culturele toeslag.

De heer Kuijpers heeft het woord.

DE HEER W. KUIJPERS (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, op grond van de cijfergegevens die mij door de geachte Minister werden verstrekt, ziet de benaderende verdeling van de „culturele” toeslagen op postzegels er uit als volgt :

Omdat de lijst werd overgemaakt bij de toelichting van de vraag zal ik mij tot de totalen beperken. Ik moet aanstippen dat bij herhaalde navraag op uw kabinet mij de ontbrekende cijfers voor zeven dienstjaren niet werden verstrekt. Ik moet dat betreuren. Vorige week heb ik nog een poging gedaan om de cijfers voor deze jaren te bekomen, doch tevergeefs.

Wij stellen vast dat sedert 1952 tot 1975 ongeveer 44 miljoen frank van deze opbrengsten werden toegekend aan Franstalige, 35 miljoen aan Nederlandstalige en 105.000 frank aan Duitstalige instellingen.

Deze verhouding van 1,2 komt niet overeen met de verhouding in de bevolking van dit land.

Anderzijds wil ik u graag mijn dossier ter beschikking stellen.

Wanneer wij de cijfers van de jaren waarover ik beschik uitsplitsen volgens de filosofische gerichtheid van de instellingen, zien we ten aanzien van een aantal filosofieën een erge discriminatie.

Graag vernamen wij welke maatregelen u zal treffen om aan deze discriminatie een einde te stellen.

Het ware mij tevens aangenaam zo snel mogelijk over de cijfers van de zeven ontbrekende jaren te een aantal filosofieën een erge discriminatie.

DE VOORZITTER : De Minister van Verkeerswezen heeft het woord.

DE HEER J. CHABERT, Minister van Verkeerswezen (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren. De vraag van de heer Kuijpers geeft mij de gelegenheid de leden van de Cultuurraad meer uitleg te verstrekken over de wijze waarop de toelagen uit de opbrengsten van de bijtaksen van de bijzondere postzegels worden verdeeld.

Deze aangelegenheid werd gereguleerd bij KB van 2 juni 1970. Volgens dit besluit wordt aan de Minister, die de Regie der Posterijen onder zijn bevoegdheid heeft, delegatie verleend om de

opbrengst van de bijtaksen van de bijzondere postzegeluitgiften te verdelen.

Deze bepaling houdt in dat aan de verantwoordelijke Minister een vrij belangrijk appreciatierecht betreffende de verdeling van deze gelden wordt toegekend.

Het achtbaar lid heeft mij destijds ondervraagd over de wijze waarop de meer-opbrengst van de zegel met toeslag van de Culturele reeksen over de Cultuurgemeenschappen werden verdeeld. Het is op grond van de gegevens die hem bij brief van 16.7.1976 werden verstrekt, dat de heer Kuijpers tot de conclusie komt dat over de jaren 1952 tot 1975, 44.052.577 frank aan Franstalige instellingen, 35.656.109 frank aan Nederlandstalige instellingen en 105.000 frank aan Duitstalige instellingen werden toegekend.

Uit een grondige analyse van de dossiers blijkt nochtans dat de aldus vooropgestelde cijfers onjuist zijn. Het zou ons ongetwijfeld te ver leiden hier een omstandige opgave te vermelden van de diverse culturele postzegeheksen, maar ik zou wel aan de heer Kuijpers willen laten opmerken dat duidelijk gebleken is dat vrij belangrijke bedragen aan verenigingen uit het Nederlandstalig landsdeelte werden toegekend op grond van een aanvraag ingeleid in het Frans, met als gevolg dat diezelfde bedragen in de cijfers van de heer Kuijpers terecht gekomen zijn bij Franstalige verenigingen. Grosso modo kan men stellen dat over de behandelde periode praktisch analoge bedragen aan de Nederlandstalige en Franstalige cultuurgemeenschappen werden toegekend.

Ten andere uit de cijfers over de jaren 1974 en 1975 blijkt dat de verdelingspercentages iets gunstiger uitvallen voor het Nederlandstalig landsdeelte.

Ik kan het achtbaar lid de stellige verzekering geven dat het mij toegekend appreciatierecht in deze aangelegenheid, steeds het voorwerp uitmaakt van een grondige voorafgaande studie en dat ik mij hierbij laat leiden door de regels van de verdelende rechtvaardigheid. Om het met de Romeinen te zeggen : ex aequo et bono.

DE VOORZITTER : Het incident is gesloten.

4. Mondelinge vraag van de heer L. Vansteenkiste tot de Minister van Nederlandse (Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de bescherming van Stijn Streuvels' woning „Het Lijsternest”.

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is de mondelinge vraag van de heer L. Vansteenkiste tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de

bescherming van Stijn Streuvels' woning „Het Lijsternest”.

De heer Luk Vansteenkiste heeft het woord.

DE HEER LUK VANSTEENKISTE (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, zeven jaar na het overlijden van Stijn Streuvels is zijn woning „Het Lijsternest” nog steeds onderhevig aan beschadiging en verval. Iedereen zal akkoord gaan dat dit dringend moet verhinderd worden door het restaureren van de woning en de opname ervan in het Vlaamse cultuurbezit. Graag vernam ik dan waarom dit tot op heden niet gebeurde en welke maatregelen mevrouw de Minister zal nemen om hieraan dringend te verhelpen ?

DE VOORZITTER : De Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden (**Op de tribune**) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik dank het geacht lid voor zijn vraag, die mij de mogelijkheid biedt de inspanningen die op dit vlak reeds door mijn departement werden geleverd nader toe te lichten en meteen ook te antwoorden op de talrijke persberichten die in dit verband verschenen.

Alvorens het „behoud” van „Het Lijsternest” te behandelen wil ik graag er eerst de aandacht op vestigen dat het Streuvelsarchief in 1975 door de stad Antwerpen werd aangekocht voor 600.000 F en dat deze aankoop door het departement van Nederlandse Cultuur voor 60 procent werd gesubsidieerd.

Het Streuvelsarchief werd ondergebracht in het „Archief en Museum voor het Vlaams Cultuurleven” te Antwerpen.

Wat „Het Lijsternest” zelf betreft kan ik het geachte lid meedelen dat de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen reeds een gunstig advies heeft uitgebracht in verband met de bescherming van „Het Lijsternest” en het landschap waarop de vroegere werkkamer van Stijn Streuvels uitzicht biedt.

Wat een eventuele aankoop van „Het Lijsternest” betreft kan ik meedelen dat mijn departement principieel bereid blijft de aankoop ervan door het provinciaal of gemeentebestuur te subsidiëren à 60 procent van de venale waarde, bepaald door het Comité tot Aankoop van Onroerende goederen. Dit werd overigens meegedeeld aan het provinciaal bestuur van West-Vlaanderen.

Een aankoop door het Rijk rechtstreeks lijkt mij niet aangewezen. Na de aankoop rijst immers on-

middellijk de vraag naar het beheer, dit is hoofdzakelijk de bewaking, vermits zoals ik reeds zei het Streuvelsarchief reeds berust bij het Archief en Museum van het Vlaams Cultuurleven te Antwerpen.

Ik meen te mogen zeggen dat de opdrachten veel beter kunnen worden toevertrouwd aan een gemeentelijk of provinciaal bestuur dat dit beheer dan van zeer dichtbij kan volgen.

In dit verband wil ik er nog aan toevoegen dat ik de voorzitter van de Interprovinciale Cultuurraad heb gevraagd de problematiek rond „Het Lijsternest”, maar dan in een meer algemene context te willen behandelen in de Interprovinciale Cultuurraad.

Naar aanleiding van de vraag om aankoop van „Het Lijsternest” kunnen immers meer algemene vragen worden gesteld, m.n. of het wenselijk is dat de aankoop van geboortehuizen e.d. of archieven van kunstenaars door de centrale overheid of door de onderliggende besturen gebeuren, of hiervoor normen kunnen worden vastgelegd enz.

Samenvattend kan ik dus zeggen dat het departement van Nederlandse Cultuur bereid blijft de aankoop van „Het Lijsternest” door het provinciebestuur of het gemeentebestuur te subsidiëren.

Voor zover mij bekend heeft noch het gemeentebestuur, noch het provinciebestuur een definitieve beslissing getroffen.

Mijn departement blijft echter deze aangelegenheid van dichtbij volgen. Ten bewijze hiervan kan ik het geacht lid nog meedelen dat op vrijdag 10 december een werkvergadering met een delegatie van het provinciebestuur van West-Vlaanderen en leden van mijn kabinet plaats heeft, en dat o.m. „Het Lijsternest” op de agenda van deze besprekingen staat.

DE VOORZITTER : Het incident is gesloten.

5. Mondelinge vraag van de heer B. Cools tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over het behoud van het natuurgebied te Kalmthout.

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is de mondelinge vraag van de heer B. Cools tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over het behoud van het natuurgebied te Kalmthout.

De heer Cools heeft het woord.

DE HEER B. COOLS (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, dames en heren, in aansluiting met mijn schriftelijke vraag nr. 46 van 16 juni 1976 zou ik van mevrouw de Minister wensen te vernemen hoever de aange-

kondigde procedure tot de voorlopige rangschikking, eventueel de definitieve rangschikking, gevorderd is van het gebied ten westen van de Kastanjedreef te Kalmthout.

Inmiddels heeft zich immers een nieuw feit voorgedaan. Op het ogenblik is een aanvraag tot het bebouwen van drie percelen in behandeling bij de Bestendige Deputatie van de Provincie Antwerpen, na het weigeren van dergelijke toelating door het gemeentebestuur van Kalmthout.

DE VOORZITTER : De Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, als antwoord kan ik het geachte lid het volgende mededelen.

Bij KB van 18.10.1941 werd de Kalmthoutse Heide wettelijk als landschap beschermd.

Door de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen werd mij de uitbreiding van deze bescherming gunstig geadviseerd en ik heb dan ook de Rijksdienst voor Monumenten- en Landschapszorg de opdracht gegeven dit dossier administratief uit te werken.

Dit gebeurt nog steeds op basis van de procedurevoorschriften voorzien in de wet van 7.8.1931 tot bescherming van monumenten en landschappen, wat mijn administratie erg vertraagt.

Op dit moment werden de kadastragegevens ontvangen en is reeds een eerste adresverificatie van de eigenaars voleindigd.

Het is echter noodzakelijk een tweede adresverificatie te doen alvorens tot een voorlopige bescherming kon worden overgegaan.

Ik kan het geachte lid eveneens mededelen dat een ontwerp van decreet tot bescherming van landschappen, waarin de procedure aanzienlijk werd aangepast, in onmiddellijke voorbereiding is. (*Applaus bij de leden van de meerderheid*).

DE VOORZITTER : Het incident is gesloten.

6. Mondelinge vraag van de heer A. De Beul tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de uitvoering van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten.

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is de mondelinge vraag van de heer A. De Beul tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de uitvoering

van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten.

De heer De Beul heeft het woord.

DE HEER A. DE BEUL (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, dames en heren. Artikel 11, § 8, van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten bepaalt wat volgt :

„Voor de toepassing van de subsidieregeling van het Rijk, zoals bepaald in artikel 2, eerste lid, van de wet van 7 augustus 11951 op het behoud van monumenten en landschappen, legt de Minister binnen zes maanden na de inwerkingtreding van onderhavig decreet een koninklijk besluit ter bekrachtiging van de Cultuurraad voor”.

Vermelde termijn van zes maanden is voorbij en nog steeds werd bedoeld financieringsdecreet niet ter bekrachtiging aan de Cultuurraad voorgelegd.

Dit financieringsdecreet is van enorm belang al was het maar om speculatieve operaties in de monumentensector te ontmoedigen.

Wil mevrouw de Minister mij dan ook mededelen waarom kwestieus financieringsdecreet niet ter bekrachtiging wordt voorgelegd ?

DE VOORZITTER : De Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, als antwoord op de vraag van het geachte lid kan ik hem het volgende mededelen.

Het is inderdaad zo dat het Art. 11, § 8, van het decreet van 3.3.1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten bepaalt dat een KB houdende de toepassing van de subsidieregeling van het Rijk ter bekrachtiging aan de Cultuurraad dient voorgelegd te worden.

Ik kan het geachte lid met genoeg mededelen dat de redactie van dit KB reeds is klaargekomen en dat juist omwille van het groot belang van dit KB morgen woensdag nog een laatste bespreking aan deze tekst zal worden gewijd.

Ik voorzie dan ook dat zeer binnenkort dit KB aan de Cultuurraad zal worden voorgelegd. (*Applaus bij de leden van de meerderheid*).

DE VOORZITTER : Het incident is gesloten.

VOORSTEL VAN DECREET van de heer A. Laridon c.s. tot bescherming van de namen van de openbare wegen - 65 (B.Z. 1974) - Nrs. 1 tot 5.

Algemene bespreking

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van de heer Laridon tot bescherming van de namen van de openbare wegen.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Lindemans, verslaggever, heeft het woord.

DE HEER L. LINDEMANS : Mijnheer de Voorzitter, ik verwijs naar mijn geschreven verslag.

DE VOORZITTER : Vraagt nog iemand het woord.

De heer Laridon heeft het woord.

DE HEER A. LARIDON (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, waarde collega's, mijn tussenkomst kan zeer bondig zijn. Ik feliciteer de heer Lindemans voor zijn volledig en zeer degelijk verslag. Ik dank ook de leden van de Commissie van taalwetgeving en taalbescherming. Zij legden een zeer grote belangstelling aan de dag tijdens de zeer lange, doch grondige en interessante besprekingen, gevoerd in verband met dit voorstel van decreet. Praktisch iedereen heeft meegewerkt aan het opstellen van de definitieve tekst van het decreet. Hier werd echt groeps-
werk gepresteerd, niet alleen door de Commissie, maar tevens door de vertegenwoordigers van de Minister van Binnenlandse Zaken en van mevrouw de Minister van Nederlandse Cultuur.

De werkgroep, waarin ik het genoeg had samen te zetelen met de vertegenwoordigers van de beide Ministers, onder de kundige leiding van de heer F'leerackers, leverde constructief werk, dat ons in staat stelde tot een klare en overzichtelijke basistekst te komen. Dit heeft het de Commissie merkkelijk vergemakkelijkt. Ik dank dan ook zeer hartelijk beide Ministers voor hun waardevolle medewerking. Het resultaat van deze goede samenwerking is een waardevol decreet op **cultuur-historisch** en taalkundig gebied en houdt tevens de bewaring in van ons cultureel erfgoed. (**Applaus bij de leden van de Socialistische partij**).

DE VOORZITTER : De heer Lagae heeft het woord.

DE HEER A. LAGAE (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw en heren Ministers, ik ben zo vrij even het woord te nemen in verband met een deelaspect.

Wij bespreken hier een zeer brandende actualiteit. Inderdaad, een zeer groot aantal van onze gemeenten zal moeten overgaan tot de aanpassing,

de wijziging of vervanging van straatnamen. Heel wat straatnamen komen in dezelfde fusiegemeenten meerdere malen voor. Vandaar het zeer grote belang van dit voorstel van decreet. Ik kan het verslag van de heer Lindemans ten volle onderschrijven.

Het principe, dat de straatnamen bij voorkeur zó worden gekozen dat ze wortelen, dat ze stoen in het volkseigen patrimonium van de gemeenschap, is essentieel en buitengewoon belangrijk.

Het is belangrijk erover te waken dat de inspraak van de betrokken bevolking volledig zij. Het is tevens aangewezen dat men terzake bevoegde commissies raadpleegt, hetgeen volgens de tekst van het decreet momenteel zeer belangrijk en zeer waardevol is.

Mag ik een bemerking maken, die evenwel niet in het midden van het debat staat, met name dat, hoe groot onze zorg ook moge zijn om goedge-
schikte, aangepaste straatnamen te zien geven, wij er ook over zouden waken — dit behoort echter meer tot het praktische domein — dat deze straatnamen ook zichtbaar zouden aangebracht worden. Het aantal straten in onze steden, in onze belangrijke gemeenten en zelfs in onze buitengemeenten, waarvan men geen naam kan terugvinden noch bij het begin van de straat, noch op de plaats waar de straat met een andere straat aansluit, is nog zeer belangrijk. Achtebare collega's, doe de proef, en u zult toegeven dat men nauwelijks hier en daar nog een zichtbaar aangebrachte straatnaam kan terugvinden. Het **weze** mij toegelaten dit even te onderstrepen voor degenen die verantwoordelijk zijn voor het bewind.

In een wetsvoorstel dat ik bij de Senaat aanhangig heb gemaakt heb ik voorzien dat aan de gemeentebesturen zou worden opgedragen **strict** hierover te waken, dit ten gerieve van de weggebruikers.

Ik vraag tevens dat ook sancties zouden voorzien worden en dat de gouverneur van de provincie zou worden opgedragen ambtshalve op te treden, daar waar onze gemeentebesturen zouden in **gebreke** blijven. (**Applaus bij de leden van de meerderheid**).

DE VOORZITTER : De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van de heer A. Laridon C.S. tot bescherming van de namen van openbare wegen, waarvan het door de Commissie gewijzigd opschrift als volgt luidt : voorstel van decreet tot bescherming van de namen van de openbare **we-**

gen en pleinen. De door de Commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

HOOFDSTUK I

Algemene beginselen

Artikel 1

Alleen de gemeenteraad is bevoegd om de naam van openbare wegen en pleinen vast te stellen of te wijzigen.

— **Aangenomen.**

Art. 2

§ 1. Bij het vaststellen van de naam van openbare wegen en pleinen of het wijzigen van deze naam wordt bij voorkeur geput uit gegevens van de plaatselijke geschiedenis, het kunst- en cultuurleven, de toponymie en de volkskunde.

§ 2. De naam van een nog levende persoon mag niet worden gebruikt.

In aanmerking komen enkel de namen van uit historisch, wetenschappelijk of algemeen-maatschappelijk oogpunt belangrijke figuren.

Hierbij wordt de voorkeur gegeven aan figuren die voor de gemeente of voor de onmiddellijke omgeving van betekenis zijn geweest.

§ 3. De naam van een lid van de koninklijke familie, overleden of nog in leven, mag enkel worden gebruikt indien, door bemiddeling van de Minister van Binnenlandse Zaken, vooraf de instemming van de Koning werd verkregen.

— **A a n g e n o m e n .**

HOOFDSTUK II

Koninklijke Commissie van Advies voor Plaatsnaamgeving

Art. 3

Er is een koninklijke commissie van advies voor plaatsnaamgeving. Zij heeft tot taak de gemeentebesturen van advies te dienen inzake het vaststellen of wijzigen van namen van openbare wegen en pleinen.

De koninklijke commissie bestaat uit een centrale commissie en provinciale commissies. De Koning bepaalt de samenstelling en de werking van de centrale commissie en van de provinciale commissies.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK III

Voorschriften betreffende het vaststellen en het wijzigen van de naam van openbare wegen en pleinen

Art. 4

Het gemeentebestuur dat de namen van wegen en pleinen wil wijzigen :

1° deelt, met opgave van redenen, dit voornemen schriftelijk mee aan al de personen die, hetzij langs de bedoelde wegen en pleinen wonen en kiesgerechtigd zijn in de gemeente, hetzij eigenaar zijn van erven gelegen langs de bedoelde wegen en pleinen en een in België bekende woonplaats hebben. Deze personen kunnen binnen 30 dagen hun eventuele opmerkingen en bezwaren schriftelijk bij het betrokken gemeentebestuur indienen; 2° vraagt advies aan de gemeentelijke raad voor cultuur en culturele vrijetijdsbesteding. Deze raad deelt schriftelijk binnen 30 dagen zijn advies aan het gemeentebestuur mee. Bij ontstentenis van een binnen de voorgeschreven termijn overgezonden advies wordt dit als gunstig beschouwd ;

3° maakt dit voornemen door openbare aanplakking bekend, waarna eventuele opmerkingen en bezwaren schriftelijk binnen 30 dagen bij het gemeentebestuur kunnen worden ingediend.

De in 1°, 2° en 3° van dit artikel vermelde procedure moet gelijktijdig verlopen.

Het gemeentebestuur bepaalt in de mededeling bedoeld in 1°, in de vraag om advies bedoeld in 2°, en in de aangeplakte bekendmaking bedoeld in 3°, de datum waarop de termijn van 30 dagen begint te lopen.

Bij het verstrijken van de vastgestelde termijn sluit het gemeentebestuur een proces-verbaal af waarin de ingediende opmerkingen en bezwaren worden opgenomen.

— **Aangenomen.**

Art. 5

Bij het vaststellen van de naam van nieuwe wegen en pleinen zijn de regels bepaald in 2° en 3° van artikel 4 van toepassing.

— **Aangenomen.**

Art. 6

§ 1. Het initiatiefnemend gemeentebestuur vraagt advies aan de provinciale commissie voor plaatsnaamgeving van de provincie waartoe de gemeente behoort. Het voegt bij elke vraag om advies het volledig dossier alsook een verantwoording, bevattende o.m. de cartografische documentatie en eventueel de biografie van de personen wier namen worden voorgesteld.

§ 2. De provinciale commissie brengt advies uit over de ingediende voorstellen van naamgeving van nieuwe wegen en pleinen.

Zij verstrekt een bindend advies over de ingediende voorstellen tot wijziging van de naam van bestaande wegen en pleinen.

De provinciale commissie vertrekt advies binnen 30 dagen. Bij ontstentenis van een binnen de voorgeschreven termijn overgezonden advies wordt dit als gunstig beschouwd.

De gouverneur van de betrokken provincie kan deze termijn éénmaal met 30 dagen verlengen.

§ 3. In geval de provinciale commissie de naamwijziging weigert, kan het gemeentebestuur binnen 30 dagen, beroep aantekenen bij de centrale commissie.

De centrale commissie verstrekt een bindend advies binnen 60 dagen. .

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK IV

Slotbepalingen

Art. 7

Indien in de naam van openbare wegen of pleinen gebruik werd gemaakt van een eigenaam, bevatten de naamborden een beknopte toelichting van de gekozen benaming.

— **Aangenomen.**

Art. 8

De beslissingen van de gemeenteraden inzake naamgeving aan openbare wegen en pleinen worden, samen met de volledige dossiers waaruit moet blijken dat dit decreet werd nageleefd, aan de toezichthoudende overheid ter kennisgeving overgezonden.

— **Aangenomen.**

Art. 9

De Minister van Binnenlandse Zaken is belast met de uitvoering van dit decreet.

— **Aangenomen.**

Art. 10

Dit decreet treedt in werking 3 maanden na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

— **Aangenomen.**

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

DE VOORZITTER : Dames en heren, op de agenda is voorzien dat wij om 15.30 uur zouden

overgaan tot de naamstemming over de afgehandelde voorstellen van decreet. Derhalve stel ik u voor nu de vragen om uitleg te laten stellen. Op verzoek van de Minister van Verkeerswezen zouden we beginnen met de vraag van de heer Kuijpers.

Kan de Raad zijn instemming hiermede betuigen ? (Ja)

Dan behandelen wij eerst de vraag om uitleg van de heer Kuijpers.

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O. art. 49)

1. Vraag om uitleg van de heer W. Kuijpers tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de Nederlandstalige lectuur- en studievoorziening voor gezichtszwakken.

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is de vraag om uitleg van de heer W. Kuijpers tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de Nederlandstalige lectuur- en studievoorziening voor gezichtszwakken.

De heer Kuijpers heeft het woord.

DE HEER W. KUIJPERS (*op de tribune*) : Mevrouw de Minister, geachte collega's, wij hadden reeds het voorrecht in deze Cultuurraad op 26 juni 1975 en op 30 oktober 1975 in de Kamer van Volksvertegenwoordigers de aandacht van de uitvoerende macht te vestigen op de gelijkberechtiging van de visueel gehandicapten.

Elk van de leden heeft door de goede zorgen van de diensten van de Cultuurraad de tekst in extenso toegezonden gekregen. Daarom, mevrouw de Minister, zou ik mij tot de hoofdlijnen van mijn tekst willen beperken.

Wij hebben destijds aangestipt dat, in analogie met Noord-Nederland, in het Nederlandstalige gedeelte van België zowat 50.000 mensen in aanmerking komen voor speciale lectuur- en studievoorziening.

Uiteraard zouden wij het element gezichtszwakken mogen uitbreiden tot langdurige zieken, tot verlamden en ook in eniger mate tot de grote ziekenhuizen waar mensen tengevolge van allerlei verkeersongevallen en dergelijke tijdelijk zijn opgenomen.

Wij menen dat wij tekort schieten inzake lectuur- en studievoorziening. Inderdaad, ik kan met één voorbeeld volstaan : het is haast onmogelijk voor een gezichtszwakke die toch meestal in feite normaal begaafd is, tot de gewenste opleiding te komen niet in het middelbaar en zeker niet in het universitair onderwijs, bij gebrek aan lectuur- en studievoorziening.

Mevrouw de Minister, anderzijds menen wij dat in de groeiende Europese bewustwording het totaal verkeerd zou zijn in Vlaanderen een aparte Nederlandstalige lectuurvoorziening op gang te brengen, aangezien dit absoluut geïntegreerd zou moeten zijn met Noord-Nederland.

U heeft mij destijds geantwoord dat er in Vlaanderen verschillende initiatieven werden genomen. Welnu, bijna dag op dag één jaar na de feiten, hebben wij de effecten van uw beleid dienaangaande bestudeerd. Wij hebben dit op blz. 3 van onze nota toegelicht, namelijk dat wij in uw impulsen om een Nederlandstalige bibliotheek bij de verfranse Braille-Liga tot stand te brengen geen heil zien. Inderdaad, wanneer ik in de statuten van deze Braille-Liga en van de zogeheten Vlaamse bibliotheek van de Braille-Liga ga kijken, dan merk ik dat er in deze Liga wel een zekere vervlaamsing tot stand is gekomen, maar absoluut onvoldoende. Mevrouw de Minister, mag ik er even uw aandacht op vestigen — want dat vind ik van bijzonder belang — dat in hoofdstuk III van de statuten van deze Vlaamse bibliotheek het volgende staat : „Deze beslist over de toelating, na advies uitgebracht tijdens de eerste vergadering van de raad van beheer van de Braille-Liga v.z.w., die volgt op de vraag om advies. De beslissing moet bij tweederde van de aanwezige beheerders worden genomen”.

Wat houdt dit nu in ? Dat de Vlaamse bibliotheek van de Braille-Liga totaal statutair afhankelijk blijft van de beslissingen die in deze Liga worden genomen. Ik zou zeer concreet uw appreciatie willen kennen over dit onderdeel van de statuten.

In onze vorige interpellaties hebben wij de aandacht gevestigd op een katholieke vereniging te Brugge, namelijk „Licht en Liefde”. Daar is de behandeling voor de lectuur zo dat men er niet eens over catalogi in de bibliotheek kan beschikken. In dit geval dateren mijn gegevens van juni 1976. Daar blijken alleen lijsten voorhanden te zijn waarop enkel een codenummer prijkt, de morele waarde dus die men aan dit of dat werk moet voorbehouden.

Mevrouw de Minister, uit de notulen van het Nationaal Comité voor de Bundeling van het **Blindenwezen** stel ik echter vast dat reeds in 1965 een Nederlandstalige algemene catalogus werd voorgesteld. Mijn vraag is duidelijk : deze catalogus zou moeten dienstig zijn voor het gehele Nederlandstalige cultuurgebied in Europa.

Ben tweede vraag : wij zouden willen weten hoe u zou reageren wanneer Noord-Nederland de bedreiging waar zou maken die erin bestaat alle lectuurvoorzieningen voor Vlaanderen te staken. Inderdaad, ik heb het al aangehaald, u weet zo goed als ik dat een hele rij blinden en gezichtszwakken bij vrijport hun lectuurvoorziening vanuit het beter

uitgeruste Nederland betrekken. U liet mij daarop weten dat, als gevolg van het feit dat vele personen in deze Staat daar gebruik van maken, het departement van de Nederlandse Vereniging van het Blindenwezen een verzoekschrift heeft ontvangen om haar instelling te subsidiëren. Dit werd door uw voorganger van de hand gewezen. Tussen het Nederlandse Ministerie voor Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk Werk en uw Ministerie werd ingevolge onze vraag van 26 juni 1975 een vijfjarenplan opgesteld, waarbij telkenjare 1.000 gesproken boeken zouden worden aangekocht. Verder dringen de blindenbibliotheken van Nederland erop aan dat de lectuurvoorziening geleidelijk door onze instellingen worden overgenomen. Dit is ook onze houding, heeft u mij toen geantwoord. Immers, het succes van de Nederlandse blindenbibliotheken is vooral te danken aan de ontoreikendheid van onze instellingen. Wij mogen in geen geval deze ontoreikendheid bestendigen.

Voorts stelde u voor dat enerzijds de gesprekken met Nederland zouden worden versterkt met het oog op de voortzetting en de uitwerking van een optimaal uitleenverkeer en dat anderzijds wijzelf in de deelstaat Vlaanderen onze inspanningen zouden opvoeren met het oog op een verbetering van de eigen lectuurvoorziening.

Wat is van dit alles nu het gevolg geweest ? In de schoot van uw departement werd een werkgroep samengesteld met afgevaardigden van de Dienst voor Openbare Lectuurvoorziening, met afgevaardigden van de Nederlandstalige bibliotheken voor visueel gehandicapten en met afgevaardigden van de sociaal-culturele gehandicaptenorganisaties. De werkgroep zou binnen het jaar aangepaste voorstellen doen voor een betere lectuurvoorziening voor de blinden en de slechtzienden.

Mevrouw de Minister, wij zouden graag van u vernemen welke Nederlandstalige bibliotheken voor visueel gehandicapten en welke sociaal-culturele gehandicaptenorganisaties die zich vooral inlaten met visueel gehandicapten, in deze werkgroep waren vertegenwoordigd en hun aantal afgevaardigden per instelling. Voelt u het niet als een zekere leemte aan dat in deze werkgroep geen afgevaardigden van verenigingen werden opgenomen die zich uitsluitend richten tot niet-visueel gehandicapten, maar die het gewone boek niet kunnen lezen ? Waar leerde deze werkgroep dan dit specifieke probleem kennen ?

Als wij even mogen terugkeren op de afgevaardigden van de nazorgwerken — wij denken hier speciaal aan de Braille-Liga en aan „Licht en Liefde”, dan zouden wij willen vernemen hoe erover gewaakt werd om te voorkomen dat de meningen van deze mensen eventueel niet aan bod zouden komen. Denkt mevrouw de Minister niet aan de mogelijkheid dat sommigen uit deze na-

zorgwerken — wij onderstreepten dit reeds in onze interpellatie van 26 juni 1975 -hun mening niet vrij konden verdedigen? Inderdaad, ik wijs op het zeer broze aspect van de verhouding werkgever-werknemer.

Kan mevrouw de Minister voorts de waarborg geven dat de afgevaardigden van de Dienst voor Openbare Lectuurvoorziening door hun eigen gerichtheid en door eventuele bindingen met een nazorgwerk voor blinden, objectiviteit en een geest van pluralisme konden opbrengen? Wij hebben er alle reden toe om eraan te twijfelen. Inderdaad, het heeft geen enkele zin in Vlaanderen een verzuild bibliotheekwerk voor visueel en anders gehandicapten op gang te brengen. Integendeel, wij hebben er alle baat bij om een geïntegreerd pluralistisch bibliotheekorgaan op gang te brengen. Dat de v.z.w. Vlaamse Bibliotheek met handen en voeten aan de fransdolle Braille-Liga gebonden blijft bewijzen de statuten die op 23 september 1976 in het Staatsblad verschenen.

Maar, mevrouw de Minister, de nu toegekende subsidie van Nederlandse cultuur gaat gemeenschappelijk — en daar ligt de moeilijkheid met de Braille-Liga — naar de drukkerij en naar de Braille-Liga met haar nu Franstalige bibliotheek. Kan u dit nader toelichten? Hoe dan ook, de v.z.w. Vlaamse Bibliotheek van de Braille-Liga kan geen aanspraak maken op het zowat 150 miljoen groot patrimonium van de Braille-Liga noch op de voordelen rechtstreeks of onrechtstreeks verleend ter ondersteuning van het geheel van de activiteiten van de Braille-Liga. Of denkt u dat de overheid er is om de franstalige Braille-Liga te bevoordelen? Wij kunnen het niet geloven, maar in de praktijk komt het hierop neer.

Zoniet, mevrouw, heeft u het advies van haar werkgroep ten dele of volledig naast u neergelegd.

Wij kunnen immers niet aannemen dat een ernstige werkgroep een plan suggereert dat de oprichting, met veel gemeenschapsgelden, van dit verzuild bibliotheekwezen tot gevolg heeft.

Onze derde basisvraag :

Wij zijn nooit precies te weten gekomen waarop het vijfjarenplan met Noord-Nederland is gestrand.

Ook niet, mevrouw de Minister, waar jaarlijks de genoemde 1.000 klankboeken aanspoelden in Vlaanderen en meer nog wat er met deze klankboeken geschiedde. Wij volgden met belangstelling de boekenlijsten van de nieuwe aanwinsten, bijvoorbeeld in „Licht en Liefde”, en wij troffen nieuwe aanwinsten aan, ongetwijfeld uit Nederland, doch naar onze berekening ligt het aantal titels — en dit is toch wel van belang — ver onder de 1.000 per jaar. Of liggen die boeken niet gecatalogeerd te wachten op de recente beslissing van de minister van Cultuur of werden zij — en dat meen ik — uit indexoverwegingen gewoon uitgeveegd, zodat

elke band de vereniging dan maar slechts 8 frank zou kosten en dat deze geluidsband voor andere doeleinden zou worden benut?

Niemand zal het ons ten kwade duiden dat wij na deze overwegingen zouden veronderstellen dat het vijfjarenplan op oog had enkel en alleen de vereniging „Licht en Liefde” te begunstigen, zonder rekening te houden met de meest elementaire begrippen uit het Cultuurpact. Het feit dat de aankoopkeuze in Nederland door een lid van de Dienst voor Openbare Cultuurvoorziening van het departement, hand in hand gebeurde, wijst overigens toch ook in die richting. Dit lid zetelde, indien wij het juist voorhebben, mevrouw, tevens in de hoger genoemde werkgroep.

Zal het ons iemand ten kwade duiden indien de veronderstelling veld wint als zou een omstreeks juni 1975 opgerichte interprovinciale studiegroep dit politiek spelletje meegespeeld hebben? Dit om, zodra de enige begunstigde van het nu gekende vijfjarenplan met Nederland alle voordelen niet alleen kon opstrijken, het dan maar over een nieuwe boog te gooien.

Het komt ons tenslotte voor dat mevrouw de Minister het ook niet nodig heeft geacht rekening te houden met de verrechtvaardigde mening van de pluralistische actiegroep tot culturalisering — dat is een voorzichtig woord voor federalisering — van de Braille-Liga. Het is overigens geweten dat het kabinet, daags vóór een afvaardiging van die actiegroep te ontvangen, een persmededeling verzond waaruit bleek dat deze afvaardiging voor een voldongen feit werd gesteld. Wie kan nu nog twijfelen aan het enge opzet van hetgeen men genoemd heeft een oplossing van het lectuurprobleem aan allen die het gewone boek niet kunnen lezen?

Wij zouden nu naar een nieuwe traditie, het Cultuurpact kunnen inroepen om aan meer subsidie te geraken voor hetgeen wij noemen een belabberde v.z.w. als de Vlaamse Bibliotheek van de Braille-Liga. Dan kunnen over enkele jaren — Nederland indachtig — nog grotere sommen van de gemeenschap verspild worden om de alzo opgerichte verzuiling te gaan overbruggen.

De Minister, menen wij, heeft in verband met de Braille-Liga overigens een enige kans laten ontglippen om aan te tonen dat ons land een Minister van Nederlandse Cultuur én van Vlaamse Aangelegenheden rijk is.

Men had bij de start kunnen voorzien in een overkoepelend organisme, binnen hetwelk elke opvatting tot haar recht zou komen; men had, om dubbelgebruik (apparatuur, enz.) te voorkomen aan takenverdeling kunnen doen. Men had controle en waarborg kunnen verzekeren. Die kans werd, ons inziens niet onvrijwillig, verkeken.

Wij vragen hiermee aan mevrouw de Minister haar oordeel over ons voorstel van decreet houdende

oprichting van een rijksinstelling voor lectuurvoorziening aan visueel en anders gehandicapten in behandeling te laten nemen. Ik weet wel dat dit een voorrecht is van onze autonome vergadering, maar een wenk van de uitvoerende macht dien-aangaande is versterkend.

Dit voorstel werd met ons medeondertekend door mevrouw Demeester, de heren Adriaensens, Daems en De Beul.

Het zal ons ten zeerste verheugen van u te mogen vernemen hoe u en uw geachte collega's van het Ministerieel Comité voor Vlaamse Aangelegenheden hierover denken en of de gedachten van ons decreet bij hoogdringendheid kunnen worden opgenomen.

Ik dank u voor de aandacht.

DE VOORZITTER : Collega's, mevrouw de Minister deelt mij mede dat haar antwoord vrij lang is. Mag ik uw instemming vragen om, alvorens het woord te verlenen aan mevrouw de Minister, over te gaan tot de naamstemming over het voorstel van decreet van de heer Laridon C.S. tot bescherming van de namen van de openbare wegen en pleinen ? **(Instemming).**

VOORSTEL VAN DECREET van de heer A. Laridon c.s. tot bescherming van de namen van de openbare wegen - 65 (B.Z. 1974) - Nrs. 1 tot 5.

Naamstemming.

Er wordt 'overgegaan tot de naamstemming.

Uitslag van de stemming :

122 leden namen deel aan de stemming ;

115 leden hebben geantwoord : JA.

7 leden hebben geantwoord : NEEN.

Dientengevolge neemt de Raad het voorstel van decreet aan ; het zal aan de Koning ter bekrachtiging worden overgezonden.

JA hebben geantwoord :

Adriaensens J. (Mw)	Claes Albert
Bascour J.	Claeys Dries
Belmans J.	Claeys Walter
Bergers G.	Coens D.
Bertels L.	Colla F.
Blanckaert Karel	Content W.
Blancquaert François	Cools B.
Bode M.	Cuvelier E.
Boel H.	Daems Jean
Boey F.	Daems Joseph
Bogaerts August	De Backer-
Buchmann J.	Van Ocken H. (Mw)
Cantillon L.	De Beul A.
Chabert J.	de Bruyne H.

De Clercq Paul	Peeters Renaat
De Croo H.	Persyn W.
De Kerpel P.	Rutten M.
Delepierre L. (Mw)	Sels L.
Demeester-	Smets A.
De Meyer W. (Mw)	Smitt C. (Mej.)
Deneir A.	Somers J.
De Rore A.	Steyaert H. (Mej.)
De Seranno J.	Suykerbuyk H.
De Vidts P.	Tanghe F.
De Vlies P.	Temmerman G.
Devos G. (Mej.)	Valkeniers J.
De Winter A.	Van Daele D.
D'Hondt-Van	Vandamme F.
Opdenbosch P. (Mw)	Vandemeulebroucke J.
Dhoore L.	Vandenabeele A.
Diegenant A.	Vandenbergh G.
Dielens G. (Mej.)	Van den Eynden J.
Dupré J.	Van der Aa M.
Février S.	Vanderborgh F.
Geens G.	Van der Elst F.
Gheysen R.	Van der Niepen P.
Gijs R.	Vandewiele M.
Henckens J.	Vandezande R.
Julliams I. (Mw)	Van Elewyck J.
Kempinaire A.	Van Elsen C.
Keuleers J.	Vangeel J.
Kuijpers W.	Van Grembergen P.
Lagae A.	Van Herreweghe M.
Laridon A.	Van In G.
Leemans E.	Vankeirsbilck E.
Lenssens J.	Van Lent A.
Lindemans L.	Vannieuwenhuyze R.
Maes Robert	Van Ooteghem O.
Martens Lucien	Vansteenkiste Emiel
Mattheyssens R.	Vansteenkiste Luc
Mesotten W.	van Waterschoot J.
Monard G.	Verhaegen Guido
Moors C.	Verhaegen Joris
Nauwelaers L.	Verleysen W.
Nauwelaerts-	Verroken J.
Thues J. (Mw)	Vlerick A.
Olaerts J.	Vreven A.
Olivier M.	Wijnen F.
Peeraer J. (Mw)	Willems G.
Peeters Paul	

NEEN hebben geantwoord :

Akkermans P.	Van Canneyt J.
Gerits J.	Vangronsveld F.
Kelchtermans L.	Van Rompaey R.
Smeers T.	

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O. art. 49)

1. Vraag om uitleg van de heer W. Kuijpers tot de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden over de Nederlandse staalige lectuur- en studievoorziening voor gezichtszwakken.

Voortzetting van het debat.

DE VOORZITTER : Wij zullen nu het antwoord horen van de Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden op de vraag om uitleg van de heer Kuijpers over de Nederlandstalige lectuur- en studievoorziening voor gezichtszwakken.

Mevrouw de Minister heeft het woord.

MEVROUW H. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, mag ik het geachte lid danken voor zijn uitvoerige vraagstelling en voor zijn bekommernis voor de organisatie van de lectuurvoorziening aan visueel gehandicapten en aan al diegenen die om één of andere reden een gewoon boek niet zelfstandig kunnen lezen. Deze vragen laten ons toe bijkomende informatie te verschaffen en ons beleid in deze kleine, maar daarom niet minder menselijk-belangrijke sector, toe te lichten.

Op vorige vragen van het geachte lid hebben wij reeds duidelijk geantwoord, dat op een inderdaad ontoereikende lectuurvoorziening voor visueel gehandicapten in ons land dringend moest ingegrepen worden.

Wij stelden verleden jaar voorop dat wij onze inspanningen zouden opvoeren om tot een ernstige verbetering te komen van de situatie in ons land. Met het oog op deze aanpak, werd door ons een speciale werkgroep samengeroepen, om ons binnen het jaar een aantal aangepaste voorstellen te formuleren, die zouden leiden tot een betere lectuurvoorziening voor de visueel gehandicapten.

Het geachte lid betwijfelt o.m. de objectiviteit, de openheid en het pluralisme van deze werkgroep.

Ik wijs er terloops op dat de Hoge Raad voor de Openbare Bibliotheken in zijn jongste vergadering de conclusies van deze werkgroep heeft toegejuicht en aangedrongen opdat de omschakeling van de werkgroep tot Permanent Overlegcomité zou worden geïnstitutionaliseerd onder de hoede van de Hoge Raad.

De werkgroep was allereerst samengesteld uit de Algemene Directie voor Volksontwikkeling en Openbare Lectuurvoorziening.

De Adviseur-Hoofd van Dienst Openbare Lectuurvoorziening nam het secretariaat waar van de werkgroep.

De Hoge Raad voor de Nederlandstalige Openbare Bibliotheken leverde twee vertegenwoordigers, onder wie de voorzitter van de werkgroep. Studio 2000 te Hasselt had één vertegenwoordiger, Licht en Liefde te Brugge stuurde twee afgevaardigden en tenslotte was er de Braille-Liga te Brussel en de Nationale Blindendrukkerij.

Zij was vertegenwoordigd door 2 afgevaardigden.

Voegen wij er aan toe dat drie leden van de werkgroep zelf blind zijn, zodat de probleemstelling niet enkel rationeel, maar ook existentieel werd benaderd.

Het geachte lid vestigt mij er de aandacht op dat de werkgroep niet representatief zou zijn voor de problematiek van de niet-visuele gehandicapten, die het gewone boek niet kunnen lezen.

Inderdaad, ik zal de werkgroep ad hoc, die intussen werd omgevormd tot een permanent Ministerieel Overlegorgaan voor Gezichtsgehandicapten nu uitbreiden om deze leemte aan te vullen.

Immers, de werkgroep had aanvankelijk zeer concreet als opdracht de lectuurvoorziening voor visueel gehandicapten ter harte te nemen.

Het was wel mijn bedoeling om in een tweede fase het onderzoek uit te breiden tot allen die niet zelfstandig kunnen lezen, omdat het een problematiek apart is, verschillend van deze der gezichtsgehandicapten.

Zou de werkgroep subsidievoorstellen hebben gedaan die zouden kunnen wijzen op een onrechtmatige aanpak? Of zou ik het advies van de werkgroep ten dele of volledig naast mij hebben neergelegd?

Kijk, de werkgroep keurde haar eindrapport goed op 4 mei 1976.

Dit eindrapport werd mij overhandigd door de secretaris van de werkgroep.

Vervolgens ga ik in op het voorstel van de werkgroep om deze om te vormen tot een Permanent Ministerieel Overlegorgaan.

In juni wordt een voorzitter benoemd.

In november 1976 wordt de Hoge Raad voor de Openbare Bibliotheken in kennis gesteld van het eindrapport van de werkgroep en wordt contact genomen met de voorzitter en de secretaris om mijn instemming te betuigen met de algemene conclusies en voorstellen.

Ik heb ook meteen opdracht gegeven aan het Permanent Overlegorgaan om de voorstellen van de werkgroep verder uit te werken en om haar opdracht van coördinatie en taakverdeling meteen aan te vatten.

Verder verzocht ik het Permanent Overlegorgaan mij een grondig advies uit te brengen omtrent een mogelijke reglementering tot erkenning en subsidiëring van speciale openbare bibliotheken voor visueel gehandicapten en gehandicapten met soortgelijke problemen.

Wat nu de mogelijke subsidievoorstellen vanuit de werkgroep betreft, citeer ik uit het eindrapport de voorstellen, zoals zij door de werkgroep zelf werden geformuleerd :

- a. de werkgroep is van oordeel dat de bestaande bibliotheken voor gezichtsgehandicapten, eventueel met inbegrip van hun productiecentrum,

een eigen rechtspersoon moeten verwerven teneinde een verantwoorde **subsidiëring** van hun werking mogelijk te maken.

- b. de coördinatie en de taakverdeling zullen op bindende en permanente wijze gebeuren in de schoot van een overlegcomité. De werkgroep stelt voor dat hij van nu af als ministerieel overlegcomité zou fungeren.
- c. alleen de in het overlegcomité overeengekomen taakverdeling en afspraken komen voor subsidiëring in aanmerking. De controle daarop zal door het Rijk worden uitgeoefend.

De voorstellen van de werkgroep handelen verder niet enkel over de lectuurvoorziening voor de visueel gehandicapten, maar ook voor dezen die een boek niet zelfstandig kunnen lezen.

Heel wat vragen werden gesteld over de Vlaamse Bibliotheek van de Braille-Liga v.z.w. Reeds in mijn antwoord op de vraag van 26 juni 1975, wees ik er het achtbare lid op dat de Braille-Liga zelve niet door het departement van Nederlandse Cultuur wordt betoelaagd.

Alleen de te Gent gevestigde afdeling van de Nationale Blindendrukkerij ontvangt toelagen voor haar socio-culturele werking.

Hetgeen wij derhalve subsidiëren is enkel de werking van de Vlaamse afdeling van de Nationale Blindendrukkerij van **België**.

Wij wezen er verder op in ons vorig antwoord dat enkel een splitsing van de nationale structuur van de Braille-Liga of de oprichting van een autonome Vlaamse vleugel met een duidelijke vernederlandsing van haar bibliotheek aanleiding kon geven tot een substantiële betoelaging en aanmoediging door het departement van Nederlandse cultuur.

Wat nu enkel het probleem van de lectuurvoorziening betreft, lijkt het duidelijk dat de vernederlandsing van het bibliotheekwezen hier centraal stond.

Op 23 juli 1976 werd dan een Vlaamse Bibliotheek van de Braille-Liga opgericht. Het is een v.z.w. die tot doel heeft de oprichting en het beheer van een Vlaamse Bibliotheek voor Blinden, visuele gehandicapten en gehandicapten met soortgelijke leesproblemen.

De Vlaamse Bibliotheek is een autonome vereniging die in eigen beheer een Vlaamse Blindenbibliotheek zal uitbouwen en als dusdanig een antwoord kan geven op de gewenste vernederlandsing van de lectuurvoorziening.

Wij reageerden derhalve zeer positief op de oprichting van deze Vlaamse Blindenbibliotheek.

Het is immers toch duidelijk dat deze Vlaamse Bibliotheek haar taak begint met een zware achterstand aan infrastructuur en boekenbezit.

Waar moet ze die uit zichzelf halen ?

Ik meen te weten dat de zgn. Pluralistische Actiegroep tot Culturalisering van de Braille-Liga eveneens de werking van een Vlaamse Blindenbibliotheek niet ongenegen is en dat derhalve de bekommernis voor de vernederlandsing van de bibliotheekvoorziening erg gelijklopend is met de onze.

Op vrijdag 8 oktober 1976 had mijn kabinet dan ook een vrij positief onderhoud met de actiegroep.

Dat — tussen haakjes — juist daags voordien met de Vlaamse Bibliotheek afspraken werden gemaakt over de huisvesting van de Blindenbibliotheek te Brussel, is eerder toevallig en is te wijten aan het feit dat het gesprek door de actiegroep zelf steeds is uitgesteld.

Anders had dit onderhoud reeds plaatsgevonden op bv. dinsdag 14 september 1976.

Wel drukte de actiegroep haar vrees uit, en deze vrees wordt gedeeld door het geachte lid, dat de Vlaamse Blindenbibliotheek zich onvoldoende autonoom zou kunnen opstellen tegenover de Braille-Liga.

Ik wil hierop antwoorden dat het voor een groot gedeelte van de Nederlandse Cultuurgemeenschap zelf zal afhangen — van haar onthaal — in hoeverre deze Vlaamse Bibliotheek zich zal kunnen ontplooiën als autonome Vlaamse instelling. Wij moeten haar kansen geven. Deze Vlaamse Blindenbibliotheek beantwoordt aan een grote noodzaak.

De statuten van de v.z.w. Vlaamse **Blindenbibliotheek** bieden — mijns inziens — wel waarborgen voor een autonome opstelling en verdere uitgroei.

Anderzijds zal de financiële en materiële hulpverlening en subsidiëring vanwege de overheid zo moeten worden uitgebouwd, dat zij gericht zijn op de werking van de Blindenbibliotheek en dat zij nooit kunnen ontvreemd worden aan de globale Nederlandstalige Bibliotheekvoorziening voor visueel gehandicapten in ons land.

Nadenkend over deze situatie zullen de pessimisten zeggen : wij staan nog niet ver.

De optimisten zullen zeggen dat reeds een heel eind weg is afgelegd.

Wat nu het vijfjarenplan met Nederland betreft, waarbij **telken jare** 1.000 gesproken boeken zouden worden aangekocht, dient verwezen naar de situatie van de lectuurvoorziening op dat ogenblik.

Er zijn allereerst geen precieze statistische gegevens beschikbaar over de visueel gehandicapten of de anders-gehandicapten met leesproblemen in Vlaanderen.

De jongste cijfers van het Nationaal Instituut voor de Statistiek dateren van de volkstelling van 1970 en zijn nationaal gehouden.

Uit in 1972 medegedeelde cijfers bleek inderdaad dat Nederlandse instellingen meer uitleenden aan

Belgische begunstigen dan de Vlaamse instellingen.

Het kan niet geloofwaardig worden dat Nederland een voorsprong had — en blijft hebben — op onze lectuurvoorziening voor gehandicapten.

Onze Vlaamse precaire situatie is trouwens de reden waarom wij een werkgroep hebben ingesteld.

Het is juist dat voor enkele jaren in het kader van een vijfjarenplan beroep werd gedaan op Nederlandse technische samenwerking ten behoeve van „Licht en Liefde”, op een ogenblik dat alleen deze instelling zich systematisch met **blinden** bezighield voor het Vlaamse land.

De enige bibliotheek voor visueel gehandicapten die toen in aanmerking kwam voor deze materiële hulp, was de bibliotheek van „Licht en Liefde”.

Er was geen ander alternatief.

Intussen werd de speciale werkgroep opgericht om zo vlug mogelijk tot gepaste voorstellen te komen; ontstond Studio 2000 te Hasselt en kreeg de Vlaamse Bibliotheek van de Braille-Liga geleidelijk aan zijn vaste vorm. Voor 1976 werd het vijfjarenplan opgeschort, in afwachting van de conclusies van de werkgroep.

De banden en cassettes werden door „Licht en Liefde” gekozen en door de Dienst voor Openbare Lectuurvoorziening besteld in Nederland.

Deze operatie werd gestopt wegens het zeer laat leveren van het gevraagde.

Reeds in 1975 werd de opdracht omzeggens gehalveerd.

Verder waren er technische problemen van minder goede of slechte kwaliteit van een aantal banden en van te grote spoelbanden voor de beschikbare apparatuur.

Vandaar dat de te grote spoelbanden in stock werden gehouden en een aantal banden nog niet konden herbruikt worden en de te slechte banden opnieuw werden aangewend.

Verder is er nog geen eigenlijke catalogus van de meeste nieuwe aanwinsten gemaakt, omdat het opstellen van een catalogus of aanwinstenlijst voor de blinden of de gehandicapten thuis in Braille en zwart-schrift heel wat problemen met zich blijkt mee te brengen.

Het Bestuur voor Openbare Lectuurvoorziening werd van al deze moeilijkheden op de hoogte gesteld.

U merkt het, er waren redenen te over om het vijfjarenplan te stoppen.

De vele technische problemen tonen ook overduidelijk de nood aan van een permanent overlegorgaan waarbinnen voor de vele gestelde problemen ook technische oplossingen dienen uitgewerkt.

Wij hebben ook de voorstellen van de werkgroep afgewacht om eventuele andere nieuwe belangrijke maatregelen te treffen, omdat wij ons eerst wilden laten adviseren door de werkgroep. Zeer weldra staan wij immers voor een gans andere situatie.

De werkgroep heeft geopteerd voor de uitbouw van een lectuurvoorziening voor visueel gehandicapten door de uitbouw van meerdere blindenbibliotheken.

De werkgroep wenst dat de juridische zelfstandigheid van de organisaties wordt gewaarborgd.

Wij meenden deze optie te moeten onderschrijven, omdat inderdaad de pluralistische uitbouw van deze speciale lectuurvoorziening ons het best leek gewaarborgd te worden door enkele goedwerkende vrije bibliotheken.

Wij geloven niet dat het extern pluralisme door de instellingen een verzuimd bibliotheekwezen voor gevolg gaat hebben, dat bovendien aan de gemeenschap overtollige financiële offers zou vragen.

Uiteraard dat een grotere inspanning in deze sector meer gemeenschapsgelden behoeft.

Maar het zal juist aan het Permanent Overlegcomité toekomen om een rationeel en efficiënt gebruik van de schaarse middelen te verzekeren.

Wij beamen de zorg van het geachte lid om dubbel gebruik van materiaal en apparaturen te voorkomen en om aan takenverdeling te kunnen doen.

Ik wil er op wijzen dat de voorstellen van de werkgroep, zoals ik daarnet reeds woordelijk aanhaalde, duidelijk gaan in de richting van een bindende coördinatie en taakverdeling.

Deze taakverdeling zou zowel betrekking hebben op de Braille-productie als op de aanmaak van gesproken boeken, waarbij de gecoördineerde productie in een centrale catalogus zou worden opgenomen.

De samenwerking zou zowel gelden voor de copiering van Braille, banden of cassettes, als voor de distributie.

Het Rijk zou de controle uitoefenen op de overeengekomen taakverdeling en afspraken. Ik denk dat wij op deze manier een juiste start kunnen nemen.

De werkgroep was ook erg bekommerd voor de inschakeling van deze speciale bibliotheken in het geheel van de Openbare Lectuurvoorziening. Vandaar ook dat het mij niet verkieselijk lijkt in te gaan op het voorstel van decreet van het geachte lid, houdende oprichting van een rijksinstelling voor lectuurvoorziening aan visuele en andere gehandicapten, omdat wij staan voor de afwerking van het ontwerp van decreet op de openbare bibliotheken.

In dit ontwerp, dat reeds is goedgekeurd in de bevoegde commissie, worden de speciale openbare bibliotheken ingeschakeld in een algemene structuur van openbare bibliotheken, met elk hun eigen opdracht en bijdrage in het geheel.

Uit dit antwoord moge blijken dat de Blindenbibliotheken wel erg speciale bibliotheken zijn, met zeer specifieke problemen, die in het decreet ook een speciale regeling behoeven.

De werking van enkele goede vrije speciale bibliotheken staat de onderlinge samenwerking niet in de weg, integendeel.

Zij is ook een waarborg voor een pluralistisch aanbod en staat de toepassing van het Cultuurpact helemaal niet in de weg.

Het is nodig de oriëntaties te kennen die de Cultuurraad zal geven aan het bibliotheekdecreet, dat richtinggevend moet zijn voor het gehele lektuurbeleid, ook wat de visueel en de andere gehandicapten betreft.

Wat ik meende te moeten en te kunnen doen is tot hiertoe gebeurd : in afwachting en in eerbied voor de geest van het ontwerp van decreet, een aantal maatregelen voorbereiden om de lektuurvoorziening voor een erg beproefd deel van de bevolking zo goed mogelijk te organiseren en uit te bouwen.

Onze inspanningen moeten — en dat is duidelijk — gericht zijn op een grotere integratie in en een grotere participatie van de gehandicapten aan onze samenleving.

De lektuurbehoeften van een gezichtsgehandicapte zijn dezelfde als van een gewone lezer. Ook zij hebben recht op een degelijke lektuur-infrastructuur en een goede lektuurvoorziening.

Ik geloof dat wij op de goede weg zijn om binnen korte tijd deze nood afdoende te beantwoorden. **(Applaus).**

DE VOORZITTER : Vraagt nog iemand het woord ?

De heer Kuijpers heeft het woord.

DE HEER W. KUIJPERS (op **de tribune**) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, geachte Vergadering, ik stel blij vast dat er inderdaad op een aantal wensen, na onze drie interpellaties werd ingegaan, inzonderheid wat de centrale catalogus betreft.

U zult echter ook wel verwacht hebben dat er voor mij een zestal punten te behandelen blijven.

Een eerste punt is waar u zegt dat uw departement geen subsidie verleent aan de Braille-Liga. Ik zou dit willen ontkennen : in deze zin niet rechtstreeks, maar onrechtstreeks wel. De Nationale Blindendrukkerij is een geïntegreerd deel van de

Braille-Liga. Het patrimonium van de Braille-Liga omvat zowat 150 miljoen enerzijds en anderzijds groeit dit aan met de diensten van de Blindendrukkerij aan de Braille-Liga. Wie anders zou deze diensten verschaffen ?

De Nationale Blindendrukkerij wordt door uw departement wèl gesubsidieerd. Onrechtstreeks vertrekken er subsidies van Nederlandse Cultuur naar de Braille-Liga. Wanneer u mij vraagt, mevrouw de Minister, tolerant op te treden inzake de statuten van de Vlaamse Bibliotheek van de Braille-Liga, kan dit echt niet. Ik citeer hier uit het Staatsblad van 23 september 1976 : „Als vennoot in die Vlaamse Bibliotheek worden toegelaten de door de Raad van Beheer aanvaarde natuurlijke personen. Hun kandidatuur moet schriftelijk door tenminste twee vennoten worden ingediend bij de Raad van Beheer”. Tot hier is het normaal. Ik citeer verder : „Deze beslist over de toelating na het advies uitgebracht tijdens de eerste vergadering van de Raad van Beheer van de Braille-Liga v.z.w. die volgt op de vraag om advies. De beslissing moet bij tweederde-meerderheid van de aanwezige beheerders worden genomen”.

Mevrouw de Minister, u mag het mij niet kwalijk nemen, is die Vlaamse Bibliotheek autonoom in uw planning — niet in de mijne helaas, want u weet dat ik een ander ontwerp van Bibliotheekwezen voorsta — maar u kan toch de Vlaamse Bibliotheek van de Braille-Liga niet met deze wraakroepende inschrijving gaan betoelagen. Het is zo dat men pas beheerder bij de Vlaamse Bibliotheek van de Braille-Liga kan worden wanneer twee derden van de beheerders — u weet wat dit betekent — van de fransdolle Braille-Liga hun zegen hebben gegeven. **(Onderbrekend gebaar van de Minister).**

Ik vergelijk het met de Blindendrukkerij. De Nationale Blindendrukkerij staat zagezegd autonoom. Maar waar gaan onrechtstreeks de producten van haar arbeid naartoe ? Grotendeels naar de Braille-Liga. Wat wij hierover denken hebben wij reeds gezegd. U beweert dat statistische cijfers niet voorhanden zijn. Bij gebrek aan voldoende statistisch materiaal zou u toch de analogie met Nederland kunnen doortrekken. Ik denk niet dat wij „min of meer” gezichtszwakken of bedlegerigen hebben, kortom mensen die aanspraak maken op dit soort lektuur- en studievoorziening. Wanneer men hiermee rekening houdt — in Nederland zijn deze gegevens wèl voorhanden — komen wij aan het cijfer van 50.000 en dit is vrij belangrijk,

Anderzijds, mevrouw de Minister, het punt in verband met de spoelbanden — dat ik „foefjes” noem, permitteer mij dit woord — kan ik niet nemen.

Bij het ter plaatse gaan heb ik kunnen constateren dat voor de uitvoer van Nederland naar België

deze banden steeds in het laboratorium worden getest en dat geen enkele band van minderwaardige kwaliteit het laboratorium verlaat.

Anderzijds draai ik de zaak om. Hoe zouden die duizenden banden aan gezichtszwakken sedert jaren worden uitgeleend vanuit Nederland naar Vlaanderen wanneer die toch een dergelijke slechte kwaliteit zouden bezitten ?

Ik denk dat het éénrichtingsverkeer Nederland-Vlaanderen, zeer snel zou stopgezet worden.

Er moet een andere oorzaak zijn en ik blijf bij mijn bewering dat het een opdracht voor de uitvoerende macht moet zijn na te gaan waar die honderden door Nederland geleverde banden naar toe zijn. In ieder geval, voor 8 frank, bekomt men op deze wijze een goede langspeelband voor de bandopnemer.

Een laatste punt dat in uw antwoord ontbreekt — en dit lijkt mij bevreemdend — is het integratiepunt. Het is duidelijk dat wij in dergelijke voorzieningen heel-Nederlands moeten tewerk gaan.

Daarbij denk ik niet alleen aan de auteursrechten maar ook aan de opnamemogelijkheden. Een boek van Streuvels of een cursiefjesgeheel van Carmigelt beslaat het gehele Nederlandse taalgebied. Wij gaan toch geen twee opnamestudio's in stand houden, één in het Noorden en één in het Zuiden.

Verder zou ik de nadruk willen leggen op het feit dat wij het te veel gehad hebben over de leetuurvoorziening, want er is inderdaad ook de studievoorziening. Het moet mogelijk zijn dat gezichtszwakken en gehandicapten, via dit soort mogelijkheden, hun studie persoonlijk of onder persoonlijke begeleiding, verder kunnen afmaken.

Ook het op band zetten van studieboeken, zoals cursussen van wiskunde, b.v., gaan wij toch niet splitsen en verdelen Vlaanderen ten aanzien van Nederland.

Tenslotte een heel concrete vraag. Mij steunend op gegevens uit krantenknipsels, met name uit de Volksgazet, uit Het Nieuwsblad en uit Het Volk van 13 oktober 1976, zou ik graag vernemen welke soms de diensten van „Licht en Liefde” in de periode tussen 26 juni 1975 tot op heden, heeft ontvangen.

Ik wil hier uitdrukkelijk mijn sympathie voor dit werk vermelden, want wat deze mensen met hun volontariaat tot stand hebben gebracht is prijzenswaardig. Maar inzake bibliotheekwezen kan ik u duidelijk zeggen, mevrouw de Minister, dat na twintig jaar werken, „Licht en Liefde” over geen 2.000 klanktitels beschikt, ondanks het vijfjarenplan dat, naar ik nu verneem, gehalveerd werd.

Ik begrijp niet dat u besluit dat daardoor het pluralisme zal gewaarborgd worden. Als er een terrein was waar wij netjes, zonder veel ideologische kriebels, over de ideologieën heen, naar mekaar kon-

den toegroeien, dan is het wel dergelijke technische dienst. Wij weten wat er gebeurd is. De verenigingen zijn beginnen te trekken : „Licht en Liefde” van uit haar of van uit zijn verzuiling. — Ik herhaal het met alle respect voor wat deze mensen hebben gepresteerd — en aan de andere zijde de fransdolle Braille-Liga die een overfederalisering van haar vereniging niet toelaat.

Mevrouw de Minister, de commissie of de werkgroep die u straks gaat verheffen tot een permanente instelling biedt mij, als kristelijk overtuigde, geen zekerheid inzake een pluralistische samenwerking in de toekomstige deelstaat. Inderdaad, wanneer ik de afgevaardigden — het is te delicaat om dat hier vanaf deze tribune te doen, maar ik heb hier de namen opgeschreven — naga in hun persoonlijke levensovertuiging — hoe eerbiedwaardig die ook moge zijn — meen ik inderdaad dat mede in uw werkgroep de verzuiling werd ingeluid.

Ik kan u de namenlijst overhandigen, mevrouw de Minister, met de desbetreffende kwalificatie. Aan u erover te oordelen. Ik meen integendeel dat ons voorstel met name het oprichten van een Rijksdienst voor literatuur en studievoorziening, geïntegreerd met Noord-Nederland, waar al de bestaande verenigingen — en ik doe er geen afbreuk van — én de blinden, én de gezichtszwakken, én de ziekenhuizen, én het Wit-Gele Kruis én noem maar op zouden kunnen gaan putten, veel organischer, veel homogener en met heel wat minder kosten zou kunnen werken, dan dat we nu, na veel horten en stoten, een soort Vlaamse bibliotheek gaan krijgen in de Braille-Liga en dat aan de andere zijde te Brugge nog een initiatief wordt uitgebouwd.

Mevrouw de Minister, wat gaat u doen wanneer Studie 2000 te Hasselt verder pogingen doet om ook tot een eigen bibliotheekorgaan voor de Braille-Liga te komen ? Zal ook deze mede opgenomen worden ? Indien ja, dan staan wij met drie autonome overkoepelend werkende diensten in dit voor de vrij belangrijke maar toch beperkte groep personen die daarvan kan gebruik maken. (**Applaus bij de leden van de Volksunie**).

DE VOORZITTER : De Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden heeft het woord.

MEVROUW R. DE BACKER-VAN OCKEN, Minister van Nederlandse Cultuur en van Vlaamse Aangelegenheden (**op de tribune**) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, nog enkele antwoorden op de laatste vragen door het geachte lid gesteld.

Wat de autonomie van deze Vlaamse bibliotheken betreft staat in artikel 4 van de v.z.w. dat de beslissing over de toelating van de vennoten, **na advies** van de Braille-Liga wordt genomen. Bijge-

volg kunnen wij niet zeggen dat er geen autonomie is, vermits een advies niet bindend is.

Aan de Nationale Blindendrukkerij worden enkel de toelagen voor de aanmaak van Nederlandse boeken en de daarbij horende werkingstoelagen betaald. Ik kan niet ontkennen dat de instelling geen deel uitmaakt van de Braille-Liga, maar de toelagen gaan uitsluitend naar de Nederlandstalige werking.

U hebt zelf toegegeven dat wij niet over statistische gegevens beschikken vermits u zelf ten rade gaat bij Nederland. Onze statistieken vermelden het getal van 15.000, maar dan voor gans België. Wij kunnen moeilijk preciese statistische gegevens voorbrengen.

U hebt lichte verdachtmakingen geuit in verband met de uitvoer van een aantal slechte banden van Nederland naar België. U hebt de vraag gesteld waarvoor die zouden kunnen gediend hebben.

Ik moet u enigszins teleurstellen en u mededelen dat deze gegevens van „Licht en Liefde” zelf komen.

We kunnen er bijgevolg moeilijk aan twijfelen en poneren dat het geen juiste uitleg zou zijn. De laatste jaren zijn er zowel wat de termijn van leveringen, als wat de kwaliteit van het geleverde aangaat, inderdaad moeilijkheden ontstaan.

Inzake de samenwerking tussen Noord en Zuid en de integratie kan ik niet anders dan herhalen dat ik daar een fervent voorstander van ben, en dat op alle vlakken. Ik wens ten zeerste dat die samenwerking wordt geïntensifieerd. Inderdaad, we zouden tot een regelmatige uitwisseling moeten komen, ook op dit terrein. Ik voeg er aan toe dat in ons land, zoals bij voorbeeld te Antwerpen, in de schouwburgen door bepaalde tewerkgestelden of werkloze acteurs met dit doel reeds opnamen worden gemaakt.

De studievoorzieningen, hoewel een interessante suggestie, is een zaak van gans andere aard die ressorteert onder het Departement van Nationale Opvoeding.

Tenslotte hebt u de getallen gevraagd van wat eigenlijk door het Ministerie aan de verschillende diensten werd gegeven. Ik beschik over een ganse lijst die ik u wil overmaken. Daaruit zal u zich een duidelijker beeld kunnen vormen over de ganse zaak, beter dan dat ik hier een aantal cijfers kom voorlezen. Zo lees ik onder andere : Licht en Liefde (bibliotheek) : 716.000 F ; Vlaamse Bibliotheek van de Braille-Liga : 1,5 miljoen, enz. Ik ga u die cijfers schriftelijk overmaken, zodat u er een duidelijk beeld van kunt krijgen.

Wat de verzuiling betreft kan ik u echt niet bijtreden. Het is niet omdat wij het Cultuurpact daadwerkelijk toepassen dat wij naar een verzuiling gaan. Door de verscheidenheid van instanties

die in deze werkgroep aanwezig zijn, kan ons niet verweten worden dat wij de verzuiling in de hand werken. Integendeel, wij beogen juist de pluralistische samenstelling van de werkgroep en ik meen dat wij daarin geslaagd zijn. (**Applaus bij de Zeden van de C.V.P.**)

DE VOORZITTER : De heer Kuijpers heeft het woord.

DE HEER W. KUIJPERS : Mijnheer de Voorzitter, wilt u mij een kleine rechtzetting toestaan ? Ik had namelijk graag aan mevrouw de Minister nog gevraagd te willen nagaan waar dit belangrijk pakket van de uitwisseling tussen Nederland en Vlaanderen naartoe gegaan is. Het lijkt mij onaanvaardbaar dat de vereniging die de begunstigde is zo maar aan het ministerie meldt dat deze banden van slechte kwaliteit waren. Van twee oplossingen één, ofwel waren ze slecht en dan werden deze banden aan te vergoeden prijs teruggezonden en dan moeten daar sporen van briefwisseling over bestaan, ofwel waren ze van goede kwaliteit en dan werden ze om indexredenen uitgewist. Bijgevolg vraag ik uitdrukkelijk dat dienaangaande een onderzoek wordt ingesteld.

DE VOORZITTER : Het incident is gesloten.

2. Vraag om uitleg van de heer W. Content tot de Minister van Verkeerswezen over de maatregelen die moeten worden genomen in de toeristische sector rekening houdend met het seizoen 1976.

DE VOORZITTER : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer W. Content tot de Minister van Verkeerswezen over de maatregelen die moeten worden genomen in de toeristische sector rekening houdend met het seizoen 1976.

De heer Content heeft het woord.

DE HEER W. CONTENT (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's. Op het einde van het toeristische seizoen 1976 veroorloof ik mij erop te wijzen dat, niettegenstaande het uitstekend weder en de grote toeloop van toeristen, de zakencijfers van de handeldrijvende bevolking over het algemeen niet zijn gestegen zoals verhoopt werd, rekening houdend met de grote massa van toeristen.

De stijgende onkosten en verhoogde personeelsuitgaven hebben zelfs de netto-winsten merklijk verminderd.

In sommige sectoren zoals voedingswaren, kleding en restaurantbezoekers is er een daling of stagnatie van het zakencijfer waar te nemen.

In de dranksector is de omzet uiteraard hoger.

Men mag zich nochtans niet blind staren op deze kleine fractie van de distributiesector aan de Kust of in de Ardennen. Trouwens buiten de toeristische sector is het drankverbruik, door de grote warmte, ook gestegen.

Wat het appartementstoerisme betreft, stellen wij vast dat de appartementen die niet aangepast zijn aan de normen van de moderne levenswijze en voorzien van modern comfort, nog moeilijk te verhuren zijn.

Hetzelfde betreft de hoteluitbating. Ook daar dringt modernisering zich op.

Verscheidene gemeentebesturen hebben reeds een helpende hand uitgestoken o.a. door het geven van doorgeefeningen b.v. Blankenberge, Knokke, Oostende.

Maar de vrees bij onze handeldrijvende bevolking bestaat nog altijd in het niet beantwoorden van volgende vragen :

- Waar gaan wij naar toe aan de Oostkust met de uitbouw van Zeebrugge als industriestad?
- Hoe gaan wij het gebrek aan geschoold personeel oplossen, nodig voor onze horecabedrijven ?
- Vindt de bediende, arbeider of seizoenhulp, door de beperkte duur van het seizoen, het wel nog voldoende renderend aan seizoenarbeid te doen ?
- Vindt deze het niet **lonender** in de horecasector gans het jaar vast werk te aanvaarden, zelfs in de grote steden ? Vandaar zelfs gebrek aan niet geschoold personeel en daarnaast aan geschoold personeel.
- Door het bestendig exploiteren en opruien van de jobstudenten — deze aantijging komt niet alleen van mij — door een bepaalde syndicale organisatie, wordt ook deze hulpverlening (niet geschoold) tijdens het seizoen aangetast.

Deze actie is er alleen maar op gericht aan syndicale propaganda en opbod te doen en is geenszins bedoeld als verdediging van de jobstudenten.

DE HEER F. VANDEMEULEBROUCKE : Dat is onjuist !

DE HEER W. CONTENT (*op de tribune*) : Dat is uw oordeel. Trouwens, ik ben niet de enige die dit beweert.

Het gering succes van een georganiseerde manifestatie is er het bewijs van.

Volgende vraag : **Zal**, door de onbeschrijfelijke uitbreiding van de administratie en de **papperasserijen** daaraan verbonden, de handelaar niet afschrikt worden zijn activiteit nog verder te zetten of nog meer te investeren ?

Deze administratie kan, tijdens een zo beperkte periode, niet gebeuren door de te hoge personeelskosten en is een bijkomende last voor de handelssector.

Mijnheer de Minister, het is niet mijn bedoeling alleen maar aan te klagen zonder enkele voorstellen te doen die eventueel kunnen helpen de vermelde problemen geheel of gedeeltelijk op te lossen.

In de eerste plaats een oplossing voor het probleem van het geschoold personeel. Wat stellen wij vast ? Bij gebrek aan werk loopt het stempelen aan de kust hoog op tijdens de winter. Mijn voorstel bestaat in het oprichten, eventueel in samenwerking met de gemeentebesturen, van een drietal avondscholen aan de kust, al dan niet verbonden aan de bestaande avondscholen, speciaal bedoeld om geschoold personeel op te leiden. Door het herscholen van deze werklozen zou meer gespecialiseerd personeel aan onze kust kunnen werken. Beroepaanlerende jongeren zouden eveneens deze lessen kunnen volgen en een vermeerdering betekenen van gespecialiseerde jongeren die de stiel willen aanleren.

Een tweede voorstel bestaat erin een oplossing te vinden voor de modernisering van de hotels.

Wat stellen wij vast ? Tot op heden wordt in het budget voor het verlenen van een premie aan de hotelbouwvernieuwing en nieuwbouw een totaal bedrag voorzien van 30 miljoen, dit wil zeggen 15 miljoen voor het Vlaamse landsgedeelte en 15 miljoen voor het Franse landsgedeelte. De toekenningsnormen voor het Franstalig gedeelte zijn soepeler dan voor het Nederlandstalige gedeelte, wat met zich meebrengt dat de totale som, zijnde 15 miljoen, bij de Franstaligen vlugger uitgeput is dan bij de Nederlandstaligen.

Deze premie, zijnde 15 miljoen, wat het Vlaamse landsgedeelte betreft, is sinds meer dan 10 jaar niet veranderd niettegenstaande de stijgende prijzen en de daarop aansluitende indexeringen.

Mijnheer de Minister, mijn voorstel — en dat schijnt reeds gedeeltelijk te zijn toegezegd, maar nog niet in uitvoering — bestaat er in de premie voor het moderniseren en het bouwen van hotels te verhogen. Deze tekst werd in de maand oktober ll. aan de Minister overgemaakt. Ik weet niet of intussen een beslissing werd genomen, maar ik heb vernomen — ik weet niet of dit met de waarheid strookt — dat deze premie opgetrokken is tot maximum 600.000 frank, waar het nu maximum 300.000 frank is. Indien inderdaad deze beslissing werd genomen zou ik graag vernemen welke het percentage is, toegekend aan iedere aanvraag. Indien het antwoord negatief is, stel ik voor de tussenkomst te verhogen tot een totaal bedrag van 100 miljoen, zijnde 50 miljoen voor de Nederlandstaligen en 50 miljoen voor de **Franstali-**

gen. Op die manier zou eindelijk eens van een ruime modernisering van onze hotelnijverheid sprake kunnen zijn.

Een volgend voorstel bestaat in het niet-belastbaar stellen van deze premie, met andere woorden toestaan dat deze premie niet bij het inkomen wordt gevoegd. Dit zou mogelijk worden door een wijziging van art. 21 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen.

Mijnheer de Minister, dit voorstel zou dus een oplossing betekenen voor de modernisering van de hotels en hierdoor zouden meer hoteltoeristen naar de kust en de Ardennen worden gelokt. Tevens betekent dit niet alleen meer inkomsten voor de betrokken uitbaters, maar ook meer voor de Staat langs de weg van de BTW, rechtstreekse belastingen enz. . . De laatste vrijgegeven cijfers geven trouwens toe dat aan vreemde deviezen alleen 32,5 miljard frank wordt uitgegeven.

Een derde voorstel betreft het oplossen van het moderniseringsprobleem van de appartementen voor zomerverhuur.

Mijn voorstellen zijn :

1. het instellen van een premie voor modernisering van appartementen voor zomerverhuur, zoals in de hotelsector ;
2. het niet-belastbaar stellen, zoals ook voorzien in de hotelsector.

Die twee voorstellen zouden een oplossing betekenen voor de modernisering van de appartementen voor zomerverhuur. Beide voorstellen zouden een meer-inkomst met zich brengen, niet alleen voor de betrokkenen, maar ook voor de Staat.

Mijn vierde probleemstelling is het veelvuldig administratief werk. Actueel is de inschrijving van de klant in de hotelsector, vooral bij aankomst van groepen of grote mensenmassa's op hetzelfde ogenblik, een probleem van tijd, van personeel enz.

De oplossing zou erin bestaan de inschrijving te laten gebeuren eenvoudig door de identiteitskaart in voor dit doel speciaal vervaardigde copieertoestellen te laten overdrukken.

In Duitsland en Frankrijk zou het gebruik van dergelijke copieertoestellen toegelaten zijn. Het toestel kost in Duitsland, naar ingewonnen inlichtingen, circa 4.000 frank ; som die reeds voor een klein pension of hotelhouder gemakkelijk van de uitbating kan gerecupereerd worden.

Supplementaire inlichtingen zouden kunnen genoteerd worden, zoals o.a. datum van aankomst en vertrek, in een door u vooraf bepaalde vorm.

Een woord nu, mijnheer de Minister, in verband met de telefonie. Gezien U ook Minister bent van P.T.T. zou de ene Minister het kunnen toestaan aan de andere, zodanig dat er geen tijd

verloren gaat. Dit probleem behelst de recuperatie, vanwege de klanten, van buitenlandse gesprekken. Daarbij aansluitend is er het probleem van het sluiten van de telefooncentrales, de telefoonkantoren op zeer ongelegen uren en meer bepaald te vroeg 's avonds.

De R.T.T. zou de prijs van de internationale gesprekken niet meer onmiddellijk melden. Is dit juist, mijnheer de Minister, en zo ja, kan hieraan verholpen worden.

In 1975 zou de computer bij het voordraaien van de 0 voor internationaal gesprek, in 20 % van de gevallen gefaald hebben. Mijnheer de Minister, strookt dit met de waarheid ? In bevestigend geval, welk verlies betekent dit voor de betrokken hotelhouders ?

De verkorting van de openingsuren van de telegraaf- en telefoonkantoren schept bijkomende problemen voor de toeristen die wensen te telefoneren en telegrams te verzenden. U weet, mijnheer de Minister, dat er in Nederland en in Duitsland toestellen in de handel zijn voor „time-securing” die de impulsen van de telefoon aflezen.

Hierdoor wordt het de hotelier mogelijk gemaakt onmiddellijk en precies af te lezen hoelang het gesprek geduurd heeft. Hij kan aldus zelf rechtstreeks de prijs berekenen. Kan dit niet in België?

Wat de telefoonkantoren betreft, stel ik voor terug te keren naar het vroegere stelsel niet alleen om de vele protesten vanwege de toeristen op te vangen, maar ook om eindeloze files te vermijden, tijdens het seizoen door een beperkt aantal telefooncellen. Voeg daarbij de defekten door vandalisme, geen of moeilijke verbindingen met het buitenland, het ontbreken van telefoongidsen van andere gewesten, dan ziet u ; mijnheer de Minister, de warboel die ontstaat is door het voortijdig sluiten van de R.T.T.-kantoren.

De openingsuren waren destijds van 8 tot 22 uur. De telefooncellen aan de kust zijn gesloten gedurende de week-ends. Op de weekdagen zijn ze geopend van 10 u. 30 tot 20 uur, hetgeen zeker te weinig is gezien de massa toeristen.

Een paar woorden nu over het prijzenbeleid in de hotelsector. Het is een zeer dringend en prangend probleem.

Het is zo, dat thans in België steeds een aanvraag tot de Prijzencommissie bij het Ministerie van Economische Zaken dient gericht te worden voor elke prijsverhoging. In Nederland is dit niet het geval, daar moet dit nog slechts gebeuren voor zaken met een omzet van minimum 500.000 fl, dus ca. 7.500.000 F. Zaken met een lagere omzet zijn vrij bij het bepalen van hun prijzen en moeten dus geen aanvraag meer indienen.

Tengevolge hiervan krijgt men :

- a) een grotere fluctuatie der prijzen ;

b) meer concurrentie in de prijzen.

Mijn voorstel zou erin bestaan een soortgelijk systeem in België in te voeren, te weten geen prijsaanvraag meer vanaf en bepaald zakencijfer. Dit omzetcijfer kan bepaald worden in gemeen overleg met de betrokken instanties en de syndicaten van de hotelnijverheid.

Mijnheer de Voorzitter, mijn laatste voorstel zou er dan in bestaan komaf te maken met het probleem van de casino's aan de kust.

De huidige bestaande casino's hebben af te rekenen met de buitenlandse concurrentie en kermen een grote terugloop van cliënteel. Dit is ook nadelig voor de financiële inkomsten, niet alleen van de Staat, maar ook van de betrokken stad.

De oplossing zou er kunnen in bestaan :

ten eerste ,in samenwerking met de Ministers van Justitie en van Financiën een systeem van toelaatbare nieuwe spelen uit te werken die mogen geplaatst worden in casino's, zo bijvoorbeeld craps en black-jack. De jongste tijd zijn er dergelijke voorstellen gekomen van de betrokken casino-uitbaters ;

Ten tweede, eventueel het gebruik van de 0 of 00 toe te staan, waardoor buitenlands spelerscliënteel opnieuw naar ons land wordt getrokken.

Een laatste bemerking nopens deze uitgebreide nota op het einde van een zo belangrijk seizoen, bestaat in het inrichten van toeristische ideeënbeurzen aan de kust. Deze zouden in verscheidene badsteden kunnen aangebracht worden. Het zou een oplossing betekenen voor een betere samenwerking tussen de publieke en de privé-sector.

Langs het Ministerie om zouden problemen en oplossingen kunnen gevonden worden voor het toerisme, dit in samenwerking met de gemeentebesturen en de betrokken toeristische organisaties. Het direct contact voor mededelingen en besluiten is beter dan vergaderingen van beperkte comités.

Ik wil niet uitweiden over het probleem van de honden op het strand, over de uitgebreidheid van de rijwielen of de go-karts, die typisch zijn voor onze kuststeden. Deze problemen kunnen door de gemeenten zelf worden opgelost. Het zou nochtans interessant zijn te vernemen of de Minister van Toerisme zelf dienaangaande geen algemene regeling kan voorstellen.

Ik wil ook niet handelen over de toeristische propaganda in het buitenland, de aantrekkelijkheid van de Duitse markt en zelfs, hoe onwaarschijnlijk het ook klinkt, de terugkomst van het Engelse cliënteel.

Ziedaar, mijnheer de Minister, enkele op- en aanmerkingen nopens het toerisme in dit land en meer speciaal aan de kust. Ik druk de hoop uit, namens de duizenden mensen aan de kust, die van

het toerisme moeten leven, dat de heer Minister zal rekening houden met mijn op- en aanmerkingen en dat hij zeker enkele suggesties dienaangaande zal aanvaarden.

DE VOORZITTER : Dames en heren, drie collega's wensen nog het woord te voeren, vooraleer wij het antwoord van de Minister zullen horen.

Kan de Raad hiermee instemmen ? (**Instemming**).

De heer Coens heeft het woord.

DE HEER D. COENS (**op de tribune**) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, zoals gevraagd zal ik kort zijn, maar wij kunnen toch een dergelijke vraag om uitleg van onze collega Content niet laten doorgaan zonder dat wij, ook mede namens onze C.V.P.-collega's van de kust, daar enkele randopmerkingen bij maken.

Wij stellen dus vast dat de interpellant de bevordering van het toerisme hier heeft gesteld vanuit een zuiver economische optiek. Ik geloof inderdaad dat het toerisme ook een economisch gegeven is, sommigen zeggen zelfs allerst een economisch gegeven. Maar wij zouden toch fundamenteel willen stellen dat het toerisme niet alleen een economisch gegeven is, doch eveneens een sociaal en cultureel gegeven en dat men het in zijn geheel moet beschouwen.

Collega, het feit dat u deze kwestie zuiver economisch stelt heeft ons toch verrast. Daarenboven wensen wij toch enkele zaken even nader te zien toegelicht.

Zo discussieert u over de actie van de jobstudenten. Ik ben namelijk gedurende zes jaar een jobstudent geweest en ik kan dus wel met enig recht meespreken over de toestanden die aan de kust, meer bepaald in de hotelsector, bestonden en bestaan. Ik kan mij ook niet van de indruk ontdoen dat de ernstige hoteliers zich ervan bewust zijn dat het een en ander moet worden gewijzigd en dat die er niet tegen zijn dat de arbeidsvoorwaarden en -omstandigheden van de jobstudenten zouden worden genormaliseerd.

Ik vind het dan ook nogal verbazend dat precies u tegen deze syndicale actie ingaat.

DE HEER W. CONTENT : Van één syndicaat.

DE HEER D. COENS (**op de tribune**) : Ja, meer bepaald. Maar u zou de situatie van een groter aantal jobstudenten wat nader moeten leren kennen. Dan zou u begrijpen dat er tegen bepaalde mistoestanden bepaalde reacties zijn. Ik wil niet veralgemenen.

U stelt eveneens een vraag in verband met de uitbouw van Zeebrugge in het geheel van de belangen van de Oostkust. Dat is een vraag die ons

allen bekommerd. Het toerisme is in het land de tweede industrie geworden. Wij moeten deze beveiligen, in het bijzonder aan de Oostkust, maar anderzijds wijst u er in uw interpellatie op dat er problemen bestaan ten aanzien van de tewerkstelling aan de kust. Welnu, ook de uitbouw van de haven van Zeebrugge kan dienaangaande hopelijk een antwoord geven. Dat wil niet zeggen dat het om het even hoe moet gebeuren en er kunnen inderdaad hierover vragen worden gesteld. Ook wat de energievoorziening van ons land betreft is er een en ander noodzakelijk met betrekking tot de uitbouw van de zeehaven van Zeebrugge. Ik geef toe dat er een moeizaam compromis moet gevonden worden, enerzijds wat betreft de toeristische belangen, en anderzijds de belangen voor de tewerkstelling, de energievoorziening en dies meer.

U stelt ook dat er een probleem zou bestaan betreffende het geschoold personeel. Ik meen dat wij over voldoende scholen beschikken en dat ons personeel in de toeristische sector voldoende geschoold is. Misschien kan men vragen stellen over de scholing van de beperkte top die in ons land misschien in de toeristische sector ontbreekt, dus een soort management in het toerisme, maar ik beweer dat wij aan de kust over voldoende hotelscholen beschikken en dat ons hotelpersoneel over het algemeen voldoende geschoold is.

Er wordt ook een belangrijke activiteit aan de dag gelegd ter bevordering van het toerisme in de gemeenten. U hebt daar trouwens zelf reeds meerdere voorbeelden van gegeven. Overigens de andere gemeenten ook. Ik juich het overleg tussen meer bepaald de kustburgemeesters toe om in dat opzicht het een en ander te doen. Ik zou echter niet graag zien dat alles van de centrale overheid uitgaat. De gemeenten zelf kunnen direct aan een aantal behoeften beantwoorden in onze kustgemeenten en men doet er trouwens wat aan. Ik wens eveneens op te merken dat de toeristische sector zelf een beetje zou moeten investeren in het beleid, als ik mij zo mag uitdrukken, want hij is toch de eerste geïnteresseerde in een degelijke propaganda en in de public relations van onze kust en van het toerisme in het algemeen.

De bijdrage van die sector kan beslist nog wat geactiveerd worden. Men moet van de overheid niet alles verwachten en denken dat zij alles moet doen. Zij die er rechtstreeks profijt bij hebben zouden op een gecoördineerde wijze beter moeten betrokken worden bij de bevordering van het toerisme door ook hun financiële bijdrage op een duidelijker manier te leveren.

Dit zijn enkele bedenkingen die ik toch naar aanleiding van uw interpellatie wenste te maken. Wij komen de talrijke bekommernissen en concrete voorstellen die u formuleert ter bevordering van

het toerisme tegemoet. Wij -dachten meer bepaald dat er sinds geruime tijd een voorstel van decreet bestond tot opvoering van de premies voor de modernisering van de hotels. Wij wachten nog steeds op wat het kabinet, in overleg met het Commissariaat-Generaal voor Toerisme, aan het uitwerken is. Men schijnt aan een nationale oplossing te denken, maar, mijnheer de Minister, wij zijn één en al aandacht om te vernemen hoe u uiteindelijk ons voorstel van decreet met betrekking tot de modernisering van het bouwen van hotels wenst te realiseren.

Dit waren enkele bedenkingen, mede namens mijn collega's. **(Applaus).**

DE VOORZITTER : De heer Van Elewyck heeft het woord.

DE HEER J. VAN ELEWYCK **(op de tribune)** : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, de vraag die collega Content aan de Minister van Verkeerswezen stelt over de maatregelen die in de toeristische sector moeten worden genomen is buitengewoon interessant en dit om meerdere redenen. Het is echter niet onze bedoeling nu het probleem van de haven van Zeebrugge en de mogelijke uitbouw van die haven te bespreken. Ik neem aan dat wij daartoe tijdens een andere gelegenheid nog wel ruimschoots de kans zullen krijgen. Ik wil het hier evenmin hebben over de personeelsproblemen in de toeristische sector.

Ik wil het echter wel eventjes hebben over de wijze waarop u als minister het toeristisch beleid in dit land voert en de wijze waarop het Commissariaat-Generaal voor Toerisme nog steeds functioneert.

DE HEER J. CHABERT, Minister van Verkeerswezen : Mag ik u onderbreken ? De heer Van In is zo vriendelijk geweest om zijn interpellatie te verdagen. Als ik daarover begin gaat hij in moeilijkheden komen.

DE HEER J. VAN ELEWYCK **(op de tribune)** : Het is niet mijn bedoeling collega Van In in moeilijkheden te brengen en wij weten, mijnheer de Minister, dat u verplichtingen heeft, maar u weet ook dat deze dinsdag voorbehouden is voor de Cultuurraad. Wij kennen uw groot respect voor de Cultuurraad en wij twijfelen er niet aan dat u, zoals het de traditie is, als lid van de regering ter beschikking staat van de wetgevende vergadering.

Ik zou willen spreken over het probleem van de werking van het Commissariaat-Generaal voor Toerisme, in functie van het toeristisch beleid zoals dat onder uw verantwoordelijkheid wordt

gevoerd. Ik wil een concreet voorbeeld nemen, namelijk het Internationaal Rubensjaar dat volgend jaar te Antwerpen doorgaat en dat op dit ogenblik al een weerklank heeft zowat over de hele wereld.

Van het eerste ogenblik af is het Commissariaat-Generaal voor Toerisme betrokken geweest bij de voorbereiding van dit Rubensjaar. Het is vertegenwoordigd in werkgroepen die zich speciaal bezighouden met propaganda en met het bezorgen van informatie. Alles wat het Commissariaat-Generaal tot nog toe gedaan heeft is het op zich nemen van de verzending van folders en affiches vanuit Brussel. Ik zou nochtans hulde willen brengen aan allen die in de buitenlandse vestigingen van het Commissariaat-Generaal voor Toerisme werkzaam zijn, want zij vervullen hun taak en hun opdracht met een liefde en een toewijding die werkelijk alle bewondering verdient. Maar alle hulp die vanuit Brussel tot nog toe werd bekomen was dat men wel aan alle vergaderingen wilde deelnemen en liefst tot in de toporganen, dat men zich tot nog toe beperkt heeft tot het verzenden van de gegevens die wij bezorgden, dat men geweigerd heeft, zagezegd om budgettaire redenen, zeer bijzonder interessant materiaal aan te schaffen, ook al heeft het een blijvende waarde en al kan het gebruikt worden voor het blijvend stofferen van onze buitenlandse kantoren.

U weet dat het een permanent verwijt is, niet alleen van deze Cultuurraad, dat het toeristisch beleid in België, voor wat de naar het buitenland gerichte propaganda betreft, volledig op Brussel is afgestemd. Deze bedenking is u al lang bekend. Sta mij toe u te zeggen dat men er thans in gelukt is de affiche die het Commissariaat-Generaal volgend jaar zal maken in verband met het Rubensjaar, dat zelfs door de Unesco tot internationaal Rubensjaar werd uitgeroepen, een afbeelding te doen vertonen van een Rubenswerk dat zich in het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Brussel bevindt en dat men zelfs weigert een andere oplossing te zoeken.

DE HEER G. VAN IN : Een schitterende illustratie van de heersende mentaliteit.

DE HEER J. VAN ELEWYCK (*op de tribune*) : Het is voor ons inderdaad een symbool van de mentaliteit die heerst in het Commissariaat-Generaal. Wij moeten u zeggen, mijnheer de Minister, dat wij in de jaren sedert u het bewind voert heel weinig wijzigingen hebben gezien, wat die mentaliteit betreft, ik zou zelfs zeggen, helemaal geen wijzigingen, integendeel. Wij betreuren dat ten eerste en ons aansluitend bij de vraag om uitleg van collega Content over de maatregelen die moeten worden genomen in de toeristische sector,

menen wij dat deze sector zeer dringend dient gesaneerd. Hetzelfde geldt voor wat de decentralisering betreft.

Wij betreuren ten eerste dat men ook het laatste middel om zich belachelijk te maken bij het Commissariaat-Generaal voor Toerisme heeft aangegrepen en wij vragen u of u de verantwoordelijkheid daarvoor op u neemt. (**Applaus**)

DE VOORZITTER : De heer Van In heeft het woord.

DE HEER G. VAN IN (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, eerst en vooral als een positieve bijdrage tot het goed verloop van dit debat, op uitdrukkelijke vraag van de Minister die, geloof ik, verplichtingen heeft ten opzichte van eenjarige Regie voor de Luchtwegen, zijn wij bereid geweest om onze interpellatie in verband met de toestand van het Commissariaat-Generaal te laten verdagen. Wij hopen, mijnheer de Voorzitter, dat die verdaging niet tot gevolg zal hebben dat wij, over veertien dagen, misschien helemaal geen minister meer zullen hebben om over de werking van het Commissariaat-Generaal, al of niet met Rubensaffiches, mijnheer Van Elewyck, uitleg te verstrekken.

Mijnheer de Minister, geachte collega's, wat betreft de interpellatie van de heer Content zelf die het brede domein van gans de toeristische politiek heeft menen aan te pakken, moet u inderdaad vaststellen dat — en dat is wellicht een beetje beroepsmisvorming als burgemeester van een typische *badstad* — u zich tot een aantal typische kustproblemen heeft beperkt.

Ik moet de kritiek van collega Coens voor een deel onderschrijven die erop gewezen heeft dat er inderdaad achter het toeristisch beleid heel wat meer zit dan een economische aanpak en wel doodeenvoudig ergens een stuk bevrediging te geven aan onze bevolking en ook aan de bevolking uit andere landen. Dat neemt niet weg, mijnheer Coens, dat wij ook oog moeten hebben voor de eventuelle omscholing van passend personeel en dat wij inderdaad oog moeten hebben voor bepaalde infrastructures, niet alleen hotels en appartementen, maar ook, mijnheer Content — en u is ermee geconfronteerd geweest — kampeerterreinen en dies meer.

Wat ik vandaag in de verf wil zetten ten opzichte van de Minister, omdat dat niet kadert in mijn interpellatie in verband met het Commissariaat-Generaal, zijn andere hete hangijzers. Ik bedoel in de eerste plaats in het bijzonder de vakantiespreiding.

Op 2 juni 1975 hebt u een werkgroep geïnstalleerd om deze zaak te bestuderen, ik weet dat ook

inmiddels door uw collega De Croo ruime informatie werd ingewonnen in verband met de reactie van het onderwijzend personeel, van de ouders en zelfs van de leerlingen ten opzichte van een mogelijke vakantiespreiding. Nu zouden wij toch eindelijk conclusies willen te horen krijgen. Daarnaast trek ik uw zeer bijzondere aandacht — aangezien er toch nog altijd enkele penningen beschikbaar blijken te zijn — op een soort infrastructuur, wat ook de heer Content nauw aan het hart moet liggen, met name de uitbouw van recreatieparken en van een outillering die bij deze recreatieparken aansluit, zoals bijvoorbeeld gepast openbaar vervoer, met behoud van de kusttram, fietspaden, alsmede de uitbouw van het hoevertoerisme, wat meer en meer de belangstelling gaande houdt. Ik moet de heer Content in zijn hoedanigheid van burgemeester zeggen : opgepast, ge zijt bezig met de laatste boeren uit uw gemeente weg te jagen, hou ze asjeblijft vast, want zij zullen binnenkort ook voor uw gemeente een toeristisch-economisch rendement betekenen. Tot de heer Coens kan ik zeggen dat ook zij een sociaal pedagogisch element betekenen voor de komende generaties.

Mijnheer de Minister, tenslotte — en dit punt zal ik dan ook verder ontwikkelen in mijn interpellatie, als ik de kans heb ze nog te houden, in verband met het Commissariaat-Generaal — wil ik nog het volgende zeggen : zorg voor een goede statistische informatie. Er is zoeven vanwege de diensten van het W.E.S. een studie verschenen waar a plus b bewezen werd dat uw statistische informatie op niets trekt. U moet zorgen voor goede statistische informatie, waaruit in de eerste plaats zal bewezen worden dat Vlaanderen niet aan zijn trekken komt zoals het hoort, maar ook dat wij moeten zorgen voor een streekeigen toeristisch beleid, dat van aard is bijvoorbeeld om alle schakeringen van onze Vlaamse toeristische mogelijkheden tot hun recht te laten komen.

Mijnheer Content, die lopen niet alleen van de kust naar de kunststeden maar ook naar Limburg en de Kempen, waar inderdaad alle mogelijkheden aanwezig zijn. **(Applaus)**

DE VOORZITTER : De Minister heeft het woord.

DE HEER J. CHABERT, Minister van Verkeerswezen **(op de tribune)** : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, ik ben al diegenen dankbaar die in deze discussie zijn tussenbeide gekomen niet alleen omwille van de interessante suggesties die zij hebben naar voren gebracht, maar ook om de bondige wijze waarop zij dit hebben gedaan.

Ik verkeer inderdaad vandaag in tijdsnood omdat de Regie van de Luchtwegen haar 30-jarig be-

staan viert in de Muntshouwborg en dat daar zovele mensen uit binnen- en buitenland wachten op het verlossende woord van de verantwoordelijke minister.

Ik zou trouwens willen zeggen dat vele suggesties die u gedaan heeft, onafgezien van de vraag om uitleg van de heer Content, thuishoren in het debat dat wij hopelijk binnenkort zullen voeren over het toeristisch beleid in deze Cultuurraad. Ik neem mij voor te dier gelegenheid een beleidsnota in te dienen die kan aanleiding geven tot een breedvoerig uitgesponnen debat waar de nodige tijd kan worden aan besteed. Ik meen niet dat in de late namiddag daarvoor nog de gelegenheid bestaat.

Ik zou dan ook meer precies willen antwoorden op de vragen van de heer Content en voor het overige de geachte interpellanten willen verzoeken te wachten tot op het ogenblik waarop ik antwoord zal geven ter gelegenheid enerzijds van de bespreking van mijn begroting en anderzijds van de interpellatie van de heer Van In betreffende de werking van het Commissariaat-Generaal voor Toerisme.

Aan de heer Van Elewycyk zou ik willen zeggen dat ik de klachten die hij geuit heeft in verband met het Rubensjaar zal laten onderzoeken wat betreft hun mérites en dat wij ook eens zullen nagaan waarom een bepaalde affiche met een schilderij uit Brussel, liever dan een uit Antwerpen, werd gekozen. Het is misschien omwille van het schilderij of omwille van andere motieven. U zegt dat het omwille van Brussel is, maar ik heb moeite te geloven dat dit zo zou zijn, maar ik moet het eerst kunnen nazien alvorens ik u daarover een ernstig antwoord kan verstrekken.

DE HEER J. VAN ELEWYCK: Mag ik u het verslag bezorgen van de vergadering waarin uw afgevaardigde dit heeft verklaard ?

DE HEER J. CHABERT, Minister van Verkeerswezen **(op de tribune)** : Geef mij het verslag van de vergadering en ik zal alles laten onderzoeken en u dan een antwoord geven.

De heer Content heeft mij de kans gegeven uitleg te verstrekken en de balans op te maken in verband met het toeristisch seizoen 1976. Ik zal in mijn antwoord een onderscheid maken tussen bepaalde problemen die rechtstreeks onder mijn bevoegdheid vallen en een reeks andere punten die terecht werden vooropgesteld, maar waarover ik onvermijdelijk aangewezen ben op de rechtstreekse medewerking van andere departementen.

U zegt in het eerste gedeelte van uw uiteenzetting dat, ondanks het uitstekende zomerweder en de grote toeloop van toeristen, de zakencijfers in de diverse takken van de toeristische activiteit, met uitzondering van de dranksector — waarschijn-

lijk een gevolg van de warmte — niet gestegen zijn zoals aanvankelijk werd verwacht.

Deze stijgingspercentages evolueerden als volgt :

- + 1,4 % van mei tot juni,
- + 13,1 % in juli,
- + 33,3 % in augustus.

Bij de Spoorwegen werden op bepaalde dagen te Oostende 12.500 en te Blankenberge tot 10.000 ééndagstoeristen geteld.

Volgens een verkeerstelling op de E 5 richting Brussel - Oostende werden op zaterdag 12 juli 1975, 10.540 voertuigen en op zaterdag 10 juli 1976, 13.860 voertuigen geregistreerd wat wijst op een toename van 31,4 % .

Op 9 augustus 1975 bedroeg het aantal voertuigen naar de kust 23.600, terwijl er op 7 augustus 1976, 25.188 voertuigen werden geregistreerd, wat een stijging betekent van 6,7 % .

Wat het verblijfstoerisme betreft moet ik met de heer Content vaststellen dat de cijfers van de overnachtingen zowel in de hotels en de pensions als in de huizen van het sociaal toerisme een minder gunstig beeld vertonen.

De zomerverhuring van appartementen en villa's kende, vergeleken met het buitengewone seizoen 1975, slechts een geringe stijging van 2 % in juli en 0,7 % in augustus.

U ziet een verklaring van die vaststelling in de belangrijke stijging van de algemene onkosten en van de personeelsuitgaven in de betrokken bedrijven.

Ik zou hierop in de eerste plaats willen antwoorden dat de diensten van het Commissariaat-Generaal voor Toerisme aan de hand van de balans opge maakt door het Westvlaams Economisch Studiebureau een meer genuanceerde conclusie vooropstellen dan de uwe.

Globaal gezien mag volgens het Commissariaat-Generaal voor Toerisme aangenomen worden dat het voorbije toeristische seizoen vrij goed geweest is.

Hierbij dient nochtans een onderscheid gemaakt tussen het ééndagstoerisme en het verblijfstoerisme.

Wat het ééndagstoerisme betreft werd tijdens het hoogseizoen een opvallende uitbreiding geregistreerd met een ongekend hoogtepunt in de maand augustus.

Het aantal bezoeken aan de recreatieparken steeg in vergelijking met 1975 met gemiddeld 13,4 % .

Deze cijfers wijzen op een zekere stagnatie maar zijn uiteraard goed omdat de bezettingsgraad in de huurappartementen en villa's de laatste twee jaar bijna 100 % was.

Het kampeertoerisme daarentegen kende een zeer sterke vooruitgang.

Tijdens de periode mei tot september bedroeg de toename 7 % tegenover dezelfde periode in 1975. Dit is een normaal verschijnsel wanneer men rekening houdt met het feit dat deze vorm van toerisme de laatste jaren een toenemend succes kende.

Samenvattend kan men naar mijn gevoel dan ook als globale conclusie vooropstellen dat de relatieve stagnatie in het verblijfstoerisme door de goede resultaten van het kampeer- en ééndagstoerisme, werd gecompenseerd.

Volgens de index Kust en Achterland van het Westvlaams Economisch Studiebureau waarbij met alle sectoren van de toeristische activiteit rekening gehouden wordt, kon in 1976 tegenover 1975 voor de maanden juli en augustus een toename waargenomen worden van 3,7 % en van 5,4 % .

Dit is dus toch alles bij elkaar een uiterst verheugende vaststelling.

Na deze eerste beschouwingen — die naar mijn gevoel zowel voor 1976 als voor 1975 een gematigd optimisme wettigen — wil ik graag ingaan op een eerste reeks concrete voorstellen die door u werden geformuleerd en die rechtstreeks onder de bevoegdheid van mijn Departement vallen.

1. Modernisering van de hotels.

Wij zijn principieel akkoord om de premie van 300.000 frank, die sinds 1967 niet meer werd aangepast, te verhogen tot 600.000 frank. Een voorstel van decreet werd ten andere door de heer Coens bij de Cultuurraad ingediend en ik neem aan dat deze tekst eerlang in de commissie ad hoc zal besproken worden.

Ik kan u wel mededelen dat het aantal aangevraagde hotelpremies dit jaar niet zo groot was voor het Nederlandse taalgebied. Op de begroting 1976 werd een bedrag voorzien van 15 miljoen. Er werden in totaal voor het Nederlandstalig landsgedeelte 55 dossiers behandeld voor een totaal bedrag van 7.143.000 frank. In het Frans-talig landsgedeelte werden 50 dossiers behandeld voor een totaal bedrag van 10.000.000 frank, wat er dus op wijst dat er een budgettaire mogelijkheid bestaat om over te gaan tot de aanpassing van die premie. Laten wij zo spoedig mogelijk dit voorstel van decreet in de commissie behandelen. Ik ben graag bereid om samen met de inspectie van Financiën te laten nakijken of wij het jawoord kunnen geven en ook of wij een soepeler interpretatie, die blijkbaar aan de Frans-talige kant wordt gehanteerd, ook voor het Nederlandstalige gedeelte van België kunnen toepassen.

2. Modernisering appartementen en villa's voor vakantieverhuring.

Wat dit punt betreft wil het mij voorkomen dat het vooralsnog niet aangewezen is op dit stuk premies toe te kennen omdat heel wat **apparte-**

menten ofwel niet worden verhuurd ofwel eenvoudig dienen als tweede residentie voor in het binnenland wonende eigenaars, die hun appartement slechts voor een paar maanden in de zomer verhuren.

Volgens de gegevens waarover wij op dit ogenblik beschikken zouden ongeveer 40.000 appartementen voor verhuur beschikbaar zijn.

Om evenwel een duidelijk inzicht te krijgen in de stand van zaken zou voorafgaandelijk een volledige classering van deze appartementen moeten worden opgemaakt. U is niet onwetend van het feit dat op dit ogenblik een poging gedaan wordt door de v.z.w. Classering Appartementen Villa's om een classering op vrijwillige basis op te maken, maar tot nog toe werden slechts 3.000 appartementen geregistreerd op de 40.000 die voor verhuur in aanmerking komen.

3. Telefonie.

In verband met de opmerkingen en suggesties die u gemaakt heeft inzake telefonieproblemen kan ik u de volgende concrete gegevens mededelen.

Om de prijs van een internationaal gesprek aan te vragen dient de abonnee precieze onderrichtingen na te leven en ik zal de R.T.T. verzoeken deze nogmaals bekend te maken. Het is een uitgerafelde tekst met allerlei technische aanduidingen. Ik zal de Cultuurraad het lezen van deze tekst besparen, maar ik zal wel de R.T.T. verzoeken deze nogmaals bekend te maken, zodat iedereen hem zou kunnen lezen.

DE HEER J. VAN IN : Wij hebben trouwens geen tekst nodig, maar wel degelijke apparatuur.

DE HEER J. CHABERT, Minister van Verkeerswezen (*op de tribune*) : Daar kom ik nu toe. De R.T.T. heeft mij gemeld dat er inderdaad technische fouten optraden bij deze prijsvraag. Deze werden inmiddels gelicht en voor het ogenblik zijn de vergissingen uiterst zeldzaam voor zover de abonnees de richtlijnen nauwkeurig volgen. Deze richtlijnen staan trouwens in het telefoonboek.

In de nabije toekomst en zeker vóór het volgend zomerseizoen zullen bij de abonnees „teletellers” kunnen worden geplaatst, die het aantal tarief-eenheden van een interzonaal of internationaal gesprek zullen noteren. Dit geldt slechts voor abonnees die aangesloten zijn op bepaalde centrales nl. de elektronische en de centrales met autonome taxatie.

Wat de publieke telefooncellen en kantoren betreft kan ik mededelen dat vóór het kustseizoen 1976 het aantal telefooncellen met 65 eenheden werd verhoogd, o.m. met 19 te Knokke-Heist, 10

te Oostende, 9 te Koksijde en 5 te Blankenberge, Klemskerke en De Panne.

Dit groter aantal cellen heeft over het algemeen aan de gebruikers voldoening gegeven.

Dit neemt niet weg dat zich op ieder ogenblik van de dag storingen kunnen voordoen, die niet zelden te wijten zijn hetzij aan de gebruikers zelf, bv. wegens het inwerpen van geschonden of vreemde muntstukken die blokkeringen veroorzaken, hetzij aan vandalisme waardoor het aantal beschikbare cellen tijdelijk gereduceerd wordt.

Dat is het eeuwige probleem van de vanden die onze telefooncellen vernielen.

Dat er tijdens de avonduren soms wordt aangeschoven, is enerzijds te wijten aan het vrijetijdstarief dat de gebruikers van de cellen de gelegenheid biedt van 19 uur tot 8 uur dubbel zo lang interzonaal te telefoneren voor dezelfde prijs en is anderzijds te verklaren door het feit dat er meestal pas na het verblijf aan het strand, d.w.z. 's avonds, wordt getelefoneerd.

DE HEER W. CONTENT : Maar dan zijn de kantoren niet open.

DE HEER CHABERT, Minister van Verkeerswezen (*op de tribune*) : De toevloed van de telefoongebruikers is derhalve een normaal verschijnsel dat zich uiteraard in de kustgemeenten in meerdere of mindere mate voordoet naargelang de concentratie en de behoeften van de vakantiegangers. Zelfs een economisch niet te verantwoorden uitbreiding van het aantal telefooncellen zou een sporadisch optredende filevorming nooit kunnen wegwerken.

Tegen 1977 zullen opnieuw 36 cellen worden bijgeplaatst, waaronder 12 te Blankenberge.

Ten einde de verbindingen met het binnenland te verbeteren zullen zeer binnenkort alle bestaande munttoestellen in de kuststreek vervangen worden door nieuwe toestellen die niet alleen een vlottere afwikkeling van het telefoonverkeer zullen waarborgen maar ook opnieuw de incassering van 5 frank per periode zullen mogelijk maken.

Wat nu de telefoonkantoren betreft, deze werden dit jaar, in tegenstelling met 1975, op de werkdagen opgehouden tot 20 uur i.p.v. 17 uur, wat de vakantiegangers zeker ten goede is gekomen. Gezien de reeds geciteerde uitbreidingen aan telefooncellen acht ik het niet nodig deze openingsuren nog te verlengen.

4. Toeristische ideeënbeurzen.

Het inrichten van toeristische ideeënbeurzen aan de kust heeft in verscheidene steden plaatsgevonden. U weet, als burgemeester van Blankenberge, dat de eerste toeristische ideeënbeurs aldaar in

1975 heeft plaatsgegrepen. Achteraf zijn nog dergelijke manifestaties ingericht in Oostende, Knokke, De Panne, maar jammer genoeg telkens met afnemend succes, hetgeen niet belet dat het Commissariaat-Generaal voor Toerisme bereid is in samenwerking met de gemeentebesturen en de betrokken organisaties, plannen voor het inrichten van toeristische ideeënbeurzen opnieuw ter studie te nemen.

U heeft tenslotte nog gehandeld over bepaalde punten waarvoor ik rechtstreeks aangewezen ben op de medewerking van andere departementen.

5. Opleiding geschoold personeel.

Hoewel mijn collega's van Middenstand en Nationale Opvoeding in de eerste plaats de **beroepsopleiding** in hun bevoegdheid hebben, kan ik u mededelen dat dit probleem mijn positieve belangstelling gaande houdt.

De Hoge Raad voor het Toerisme heeft inderdaad een speciale werkgroep opgericht waar met alle geïnteresseerde middens nagegaan wordt op welke wijze de bestaande toestand kan verbeterd worden. Het is inderdaad zo dat nu reeds door de verschillende hotelscholen evenals door de Vormingsinstituten avond- en bijscholingscursussen worden ingericht. Zodra de conclusies van deze werkgroep zullen gekend zijn, zal ik niet nalaten de passende initiatieven te nemen.

6. Prijzenbeleid in de hotelsector.

Wat het prijzenbeleid in de hotelsector betreft moet ik U verwijzen naar mijn collega van **ECOnomische Zaken**.

Het ligt voor de hand dat de door hem voorgestelde oplossing niet alleen voor de horeca-sector geldt maar voor alle andere bedrijfssectoren.

Wat nu concreet de horeca-sector betreft is het zo dat de Prijzencommissie jaarlijks een bepaalde **verhogingscoëfficiënt** vaststelt en dat alleen de individuele aanvragen die deze coëfficiënt overtreffen door de commissie worden onderzocht.

U en de heer Coens hebben ook het probleem aangeraakt van de verdere uitbouw van het toerisme aan de Oostkust en de groei van Zeebrugge als industriestad.

Ik wens vandaag het debat te beperken tot de grote lijnen en die zijn : het protocol betreffende de uitbouw van Zeebrugge en de vrijwaring van de toeristische belangen van de Oostkust.

In dit protocol, opgesteld na afloop van een vergadering, georganiseerd op initiatief van het Commissariaat-Generaal voor Toerisme, en in aanwezigheid van vertegenwoordigers van Westtoerisme, de Westvlaamse Economische Raad, de stad Brugge en de kustburgemeesters, werd duidelijk vooropgesteld dat de verdere uitbouw van de haven van Zeebrugge en de ermee samen-

gaande industrialisering, slechts zouden gerealiseerd worden, rekening houdende met de gewettigde verlangens van de inwoners van de Oostkust alsmede van de toeristische sektor.

Als verantwoordelijk minister voor het toerisme zal ik er vanzelfsprekend over waken dat de essentiële toeristische belangen van de Oostkust gevrijwaard blijven.

Ik herhaal wat ik meen in vroegere debatten reeds gezegd te hebben, namelijk dat onze kust, die slechts 65 km lang is, met de grootste zorg dient gekoesterd te worden en dat alle initiatieven die wij daar nemen om de tewerkstelling van de bevolking aldaar te bevorderen, rekening moeten houden met de allereerste en belangrijkste economie die de kust betreft, namelijk het toerisme. Ik zal met de grootste waakzaamheid al de plannen die ter zake worden ontwikkeld volgen.

Tenslotte stelt u nog een paar concrete maatregelen voor die verband houden met het vergemakkelijken van de controle bij de aankomst van de klanten in de hotels. Voorts behandelt u het delicate probleem van de casino's in onze badsteden.

Ook wat deze punten betreft moet vanzelfsprekend voorafgaandelijk ruggespraak gehouden worden met andere departementen. Ik ben graag bereid op het vlak van het Commissariaat-Generaal voor Toerisme een speciale werkgroep in te stellen die als opdracht zou krijgen de diverse aspecten die hiermede verband houden gronding te onderzoeken en mij hierover concrete voorstellen in te dienen.

Tot daar de antwoorden, in telegramstijl, om de redenen die u kent, op uw vraag om uitleg. Ik zal ter gelegenheid van de bespreking van mijn begroting ter beschikking staan van de Cultuurraad om het toeristisch beleid uitvoerig verder met u te bespreken. (**Applaus**).

DE VOORZITTER : De heer Content heeft het woord.

DE HEER W. CONTENT (**op de tribune**) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, ook in telegramstijl wil ik toch even aan collega Coens doen opmerken dat, wat mijn tussenkomst nopens de jobstudenten betreft, deze niet in volledig negatieve zin moet worden geïnterpreteerd, doch dat men toch moet inzien dat een jobstudent niet alleen rechten maar ook plichten heeft en dat er een einde moet komen aan toestanden zoals bijvoorbeeld het opzeggen op 15 augustus van contracten die lopen tot einde augustus wat, zoals iedereen weet, aanleiding geeft tot een personeelstekort. Mijns inziens zou men er beter aan doen een tekst uit te werken waar men zich langs beide zijden moet aan houden.

Wat de toelagen betreft voor de nieuwbouwhotels moet ik toch laten opmerken dat, voor wat de kuststreek betreft, het onmogelijk is nog aan nieuwbouw te doen indien men niet tot een grotere tussenkomst overgaat. Ik zal u met enkele cijfers bewijzen waarom. Een middelmatig nieuwbouwhotel kost per hotelkamer om en bij het miljoen. Indien men tot een redelijke winst wil komen, moet een hotel, volgens studieberekeningen, 7.5 % van het jaar renderen. Rekening houdend met deze cijfers is het voor de kust onmogelijk om tot dergelijke goede kostenbatenrekeningen te komen indien men niet tot hetzij rechtstreekse subsidiëring, hetzij tot een percentsgewijze tussenkomst bij de afbetaling komt.

Aan de Minister zou ik willen vragen dat men aan de kust toch eens grondig het probleem van de telefooncellen zou bestuderen. Deze zijn open op een ogenblik dat iedereen, over het algemeen, op het strand is, wanneer de telefooncellen en de postkantoren zeer weinig bezocht worden. Op het ogenblik dat de mensen dan ten eerste een gunstig tarief kunnen genieten en ten tweede de tijd hebben om naar het postkantoor te gaan, is dan het postkantoor gesloten. Een uitloper hiervan is dat men 's avonds aan de kust ellenlange rijen ziet staan aan de zeer beperkte telefooncellen en dat het ook voor de inkomsten van de Staat een belangrijk verlies betekent. Mijnheer de Minister, ik geef er mij rekenschap van dat deze maatregel om budgettaire redenen werd getroffen, maar ik denk dat daartegenover ook de inkomsten zijn verminderd. Het zou interessant zijn de stellingname te laten onderzoeken dat het misschien belangrijker zou zijn de kantoren tot 22 uur voor het publiek toegankelijk te stellen.

Ik dank de minister voor zijn antwoord en wij hopen dat hij, wat de toeristische bedrijvigheid betreft, zal woord houden nopens ten eerste, de verhoging van 300.000 F tot 600.000 F en ten tweede, de oplossing van het zeer belangrijke probleem van de casino's.

DE VOORZITTER : Vraagt nog iemand het woord ? **(Nee)**

Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

DE VOORZITTER : Collega's, zoals reeds aangekondigd en vanzelfsprekend met het akkoord van de Raad, zal de vraag om uitleg van de heer Van In op de agenda van de volgende vergadering worden geplaatst, die doorgaat op dinsdag 21 december, voormiddags.

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Wijzigingen onder de vaste leden

DE VOORZITTER : Alvorens onze werkzaamheden te beëindigen zou ik u nog kennis willen geven van een voorstel van wijziging wat betreft de samenstelling van de commissies vanwege de BSP-fractie. Wat de vaste leden van twee commissies betreft werden volgende wijzigingen voorgesteld : in de Commissie voor het reglement wordt de heer A. Van Hoorick als vast lid vervangen door de heer H. Boel en in de Commissie voor jeugdbeleid, permanente vorming en sport wordt de heer A. Van Hoorick als vast lid vervangen door de heer P. Van der Niepen.

Is de raad het daarmee eens ? **(Instemming)**
Dan is aldus besloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

DE VOORZITTER : Dames en Heren, zoals reeds aangekondigd heeft de volgende vergadering plaats op dinsdag 21 december e.k., voormiddags. Ik stel u voor het bepalen van de agenda voor de volgende openbare vergadering aan het Bureau en uw Voorzitter over te laten.

Is iedereen het daarmee eens ? **(Instemming)**
De vergadering is gesloten.

De vergadering wordt gesloten om 17.10 uur.

SCHRIFTELIJKE VRAGEN EN ANTWOORDEN (R.v.O. art. 51)

Schriftelijke vragen werden ingediend door de heer M. Coppieters, mevrouw G. De Kegel, de heren W. Kuijpers, H. Suykerbuyk, J. Vandemeulebroucke, R. Vandezande, L. Vansteenkiste.